

Karelia-ammattikorkeakoulu
Tradenomi, AMK

Osinkojen verotus 1990-luvulta nykypäivään

Juho Suutari

Opinnäytetyö, toukokuu 2022

www.karelia.fi

OPINNÄYTETYÖ
Toukokuu 2022
Tradenomi koulutus

Tikkarinne 9
80200 JOENSUU
+358 13 260 600

Tekijä
Juho Suutari

Nimeke
Osinkojen verotus 1990-luvulta nykypäivään

Tiivistelmä

Tämän työn tarkoituksena on tutkia osinkojen verotusta 1990-luvulta tähän päivään eli 2020-luvulle saakka. Työssä käydään läpi osinkovähennysjärjestelmästä yhtiöveron hyvitysjärjestelmään siirtyminen sekä pää- ja ansiotulon eriytyminen 1990-luvulla. 2000-luvun osalta tarkastellaan, minkälaisia muutoksia tapahtui, kun yhtiöveron hyvitysjärjestelmästä siirryttiin nykyisen tyyppiseen osinkojenverotusjärjestelmään. Tarkastelun aiheena on myös se, miten nämä muutokset ovat käytännössä vaikuttaneet henkilöiden verotukseen sekä mihin suuntaan verotusta voitaisiin kehittää.

Tutkimusmenetelmänä käytetään kirjallisuuskatsausta, jossa käydään läpi verotukseen liittyviä lähteitä 90-luvulta tähän päivään. Tarkoituksena on tehdä työ, jossa kerrotaan, mitä on tapahtunut osinkojen verotuksessa 90-luvulta tähän päivään mennessä.

Tutkimuksessa saatiin selville, että osinkojen verotus on pysynyt listaamattomissa yhtiöissä melko samalla tasolla tähän päivään asti, mutta listatuissa yhtiöissä verotus on noussut selvästi. Jos verotusta uudistetaan, erityisesti huomioon voisi ottaa poistojen vähennysoikeudet ja yhtiöveroprosentin. Yleensä yhtiöveroprosentti on seurannut Suomen verotuksessa muita maita ja hieman laskenut sekä verotuksen painopiste on siirtynyt enemmän henkilöiden pääomien verotukseen.

Kieli
suomi

Sivuja 40

Asiasanat
osakeyhtiö, osinko, verotus

THESIS
May 2022
Degree Programme in Business Economics

Tikkarinne 9
80200 JOENSUU
FINLAND
+ 358 13 260 600

Author
Juho Suutari

Title
Taxation of Dividends from the 1990s to the Present

Abstract

The purpose of this thesis is to study the taxation of dividends from the 1990s to the present day, that is to the 2020s. The thesis covers the transition from the dividend deduction system to the corporate tax credit system and the separation of principal and earned income in the 1990s. Regarding the 21st century, the thesis discusses the changes that took place when the corporate tax credit system was changed to the current type of dividend tax system. The questions of how these changes have in practice affected the taxation of individuals and into which direction taxation could be developed also examined.

The research method used in the study is a literature review that analyses sources related to taxation from the 1990s to the present day. The aim is to do a job that explains what has happened in the taxation of dividends since the 1990s to date.

The study revealed that taxation of dividends in unlisted companies has remained fairly stable to this day, but taxation in listed companies has risen sharply. If taxation is reformed, special account could be taken of depreciation deduction rights and the corporate tax rate. In general, the corporate tax rate in Finland has followed that of other countries and has decreased slightly. Moreover, the focus of taxation has shifted more to the taxation of personal capital.

Language
Finnish

Pages 40

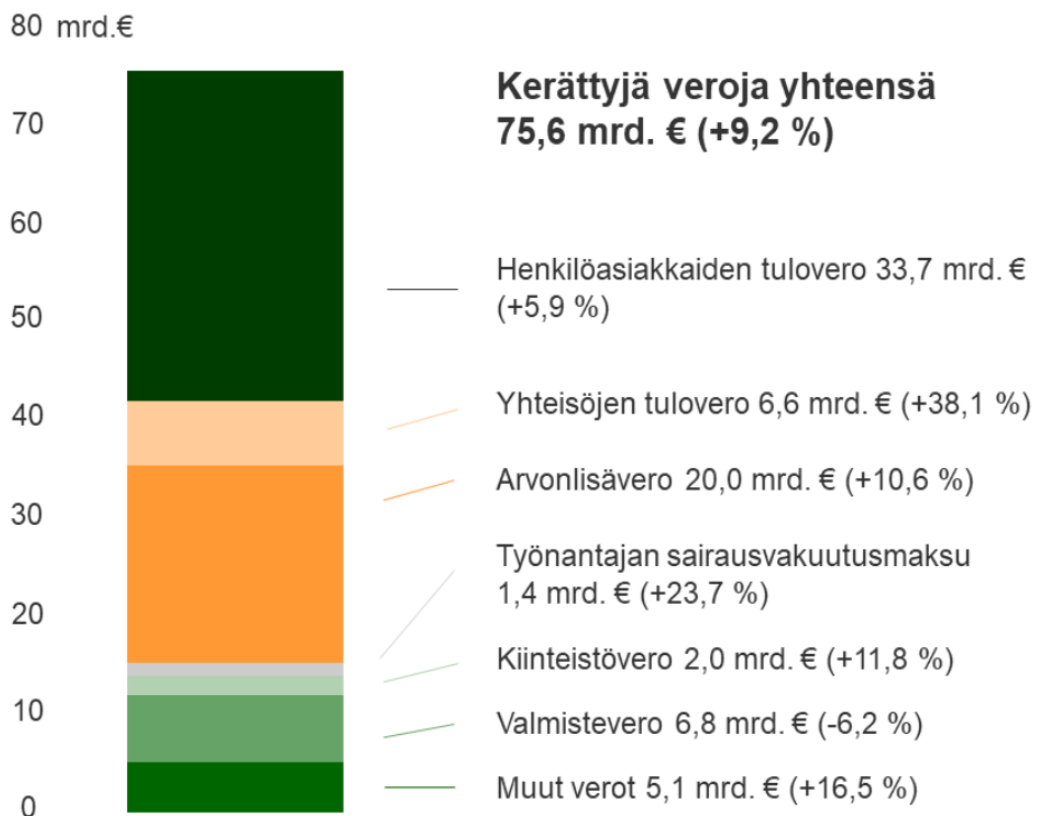
Keywords
limited company, dividend, taxation

Sisältö

1	Johdanto	1
1.1	Opinnäytetyön tavoitteet, rajaukset ja opinnäytetyön rakenne	4
1.2	Aikaisemmat opinnäytetyöt	4
2	Tutkimus- ja tiedonhankinnan menetelmät ja tutkimuksen toteutus	5
3	Osakeyhtiön varojen jakaminen	7
3.1	Osakeyhtiölain mukaiset varojenjakotavat	7
3.2	Osinkojen verotus ja tärkeät käsitteet	8
3.3	Osakkaiden verotus	9
4	Yhteisöjen ja voitonjaon verotus 1990-luvun Suomessa	14
4.1	Yhtiöveron hyvitysjärjestelmä	14
4.2	Ansio- ja pääomatulojen erillisverotukseen siirtyminen	16
5	Verouudistus 2000-luvulla	17
5.1	Verouudistuksen 2014 vaikutukset	18
5.2	Yksityishenkilön verotus ja vähennykset	22
6	Yhteenveto ja pohdinta	24
6.1	Verotuksen tarkoitus ja idean toteutuminen	24
6.2	Näkökulmia 1990-luvun järjestelmään	26
6.3	Johtopäätökset ja pohdinta	29
6.4	Eettisyys, luotettavuus ja jatkotutkimusaiheet	31
	Lähteet	33

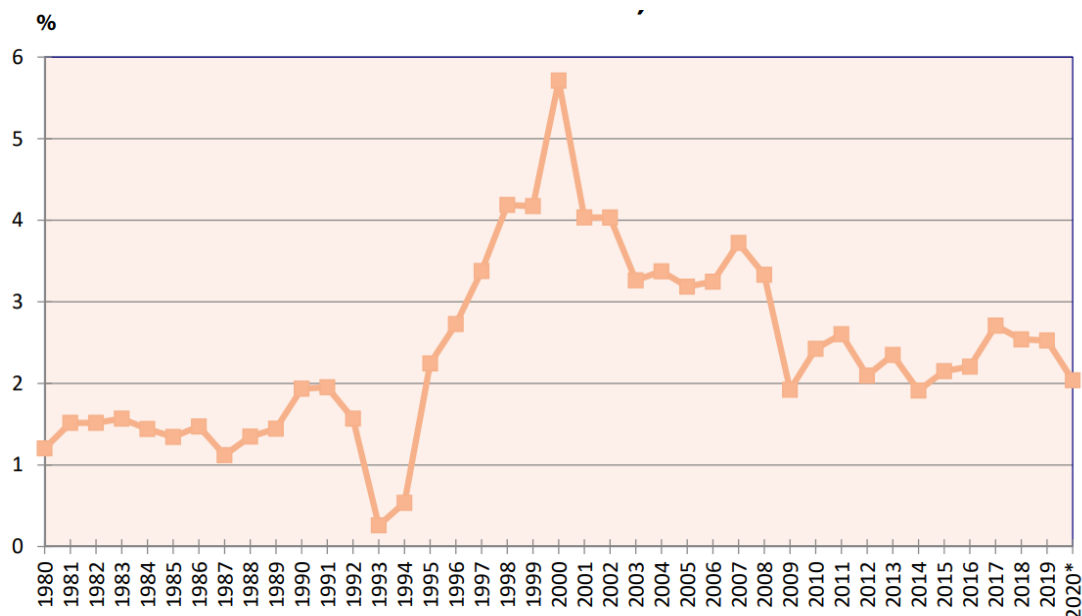
1 Johdanto

Osakeyhtiö on Suomen suosituin yritysmuoto ennen toiminimeä. Patentti- ja rekisterihallituksen mukaan Suomessa oli vuonna 2022 kaupparekisteriin rekisteröitynä 262 380 osakeyhtiötä. (PRH 2022.) Yhteisöjen tuloveroja kerättiin vuonna 2021 6,6 miljardia euroa ja lähdeveroja 1,1 miljardia, joista suurin osa eli 0,923 miljardia oli peräisin osingoista. Vertailukohtana voi käyttää suurinta verojen kertymäalajia eli henkilöiden tuloveroa, joita kerättiin 33,7 miljardia euroa vuonna 2021. Osinkojen ennakonpidätykset nousivat vuodesta 2020 selvästi eli 22,7%. Osittain nousu johtuu siitä, että Euroopan keskuspankki kielsi pankkeja maksamasta osinkoja vuonna 2020. (Verohallinto 2022a.) Kuviosta 1 näkee hyvin, mistä verolajeista verot on kerätty vuonna 2021. Prosentit kertovat, mikä muutos on tapahtunut vuoteen 2020 verrattuna.

Kuvio 1. Verolajit, mistä verot kerätty vuonna 2021 (Verohallinto 2022a).

Seuraavassa kuviossa 2 nähdään yhteisöveron tuotto suhteessa BKT:een vuosina 1980-2020. Kuviota voisi tulkita niin, että yleinen taloudellinen tilanne vaikuttaa yhteisöveron määrään enemmän kuin vallitseva verotusjärjestelmä. Toisaalta verojen keruun näkökulmasta nykyinen järjestelmä vaikuttaa toimivalta, vaikka painopiste verotuksessa on siirtynyt yritysten yhteisöverosta enemmän osakkaalle.

Kuvio 2. Yhteisöveron tuotto 1980-2020, suhde BKT:een (Veronmaksajat 2021).

Pienimuotoinen yrittäjyys on ollut viime vuosina tasaiseen tahtiin kasvavaa eli sen suosio on noussut. Sen huomaa siitä, että yksityisten elinkeinonharjoittajien määrä on ollut kasvussa. (PRH 2022.) Nykyään monet kokeilevat sivutoimisena yrittäjänä, minkälaista kysyntää markkinoilla olisi omalle liiketoiminnalle. Käytännön laskutus tapahtuu monesti laskutusyritysten kautta, jolloin sanotaan, että työn on tehnyt kevytyrittäjä. (Yrittäjät 2018.) Laissa ei ole kuitenkaan kevytyrittäjä termiä, vaan laskutusyritys voi maksaa kevytyrittäjälle joko palkkaa tai toiminta tapahtuu esimerkiksi toiminimen kautta, jolloin tulo on elinkeinotoiminnan tuloa. Jos toiminta on pientä, sen tekeminen henkilöyrityksen kautta on yhtä edullista, kuin esimerkiksi toiminimen, kommandiittiyrityksen tai osakeyhtiön kautta.

Jos liiketoiminta kasvaa voi riskiä pienentää perustamalla osakeyhtiön, koska osakas ei ole henkilökohtaisella omaisuudellaan vastuussa osakeyhtiömuotoisen yrityksen veloista. Toinen ja ehkä merkittävin syy osakeyhtiön suosiolle löytyy nimenomaan osingoista. Kun henkilökohtaiset ansio- tai työtulot ovat vähintään useita kymmeniä tuhansia tai siitä ylöspäin, kannattaa miettiä voisiko ne laskuttaa osakeyhtiön kautta. Tällöin olisi mahdollista saada huojennettua osinkoa ja verotus olisi edullisempaa kuin saman rahan saaminen palkkana eli ansiotulona. Kommandiittiyhtiöiden ja muiden henkilöyhtiöiden vähäisempi suosio johtuu varmasti suurelta osin verotuksesta ja toisaalta myös siitä, että vastuunalaisilla yhtiömiehillä on oikeus tehdä yhtiötä sitovia sopimuksia toisia kuulematta, mikä vaatii luottamusta (Yrityksen-perustaminen 2022).

Osinkojen verotuksessa on tapahtunut isoja muutoksia etenkin 1990-luvulla. Muun muassa osinkoverotuksen hyvitysjärjestelmä eli avoir fiscal otettiin 90-luvulla käyttöön ehkäisemään kaksinkertaista verotusta. Tästä luovuttiin myöhemmin 2000-luvulla EU:n lakien vastaisena ja siirryttiin takaisin osittain kaksinkertaiseen verotukseen. (Verohallinto 2022b, 8-10.) Kun tutustuu historiaan, se auttaa hahmottamaan, millä tavalla verotus on kehittynyt. Tänä päivänä osinkojen verotus puhuttaa erityisesti listaamattomien yhtiöiden huojennetun osingon osalta. On hyvä tutkia, miten aikaisemmat osinkojen verotusjärjestelmät ovat toimineet, jotta osaa välttää niiden mahdolliset heikot kohdat ja virheet, kun poliitikot mahdollisesti suunnittelevat uudistuksia niihin.

Henkilöverotuksessa tapahtui isoja muutoksia 1990-luvulla, joista keskeisimpänä oli tulojen eriytyminen 1993 vuonna pääomatuloihin ja ansiotuloihin. Yrityksillä oli vaikeuksia saada rahoitusta lama-aikana ja pääomien tasaveron ajateltiin auttavan tässä. Laman seurauksena myös verot nousivat. (Verohallinto 2022b, 8.) Kansainvälinen ja Suomen sisäinen kilpailu on kasvanut ja moni yritys varmasti haluaa kiinnittää erityistä huomiota verotukseen, jotta rahaa jää enemmän yrityksen kehittämiseen. Millä keinoin kansainvälisessä kilpailussa pärjätään ja miten yritykset saadaan pysymään Suomessa? Tähän problematiikkaan otetaan julkisessakin keskustelussa kantaa. Tärkeimpiä lähteitä työssä ovat osakeyhtiölaki ja verohallinnon sivut. Lähteinä on käytetty myös verotuksen muutoksista kertovia kirjoja sekä uutisia.

1.1 Opinnäytetyön tavoitteet, rajaukset ja opinnäytetyön rakenne

Tämän työn tarkoituksena on tutkia osakeyhtiöiden ja osinkojen verotuksen muutosta ja kehitystä 1990-luvulta nykypäivään. Työssä tarkastellaan eroja eri aikakausien välillä, kun osinkojen jakajana on osakeyhtiö tai julkinen osakeyhtiö ja saajana osakeyhtiö (holding eli yhden tai useamman osakeyhtiön omistaja yritys) tai normaali osakeyhtiö, julkinen osakeyhtiö ja henkilö. Työ rajoittuu Suomen sisälle ja aikaväli on 1990-luvulta 2020-luvulle. Tavoitteena on saada kokonaisvaltainen kuva siitä, miten osakeyhtiön voitonjaon verotus on kehittynyt, mihin suuntaan se on menossa ja miten sitä olisi hyvä kehittää.

Työ koostuu johdannosta, luvusta, jossa käsitellään varojenjakotapoja, itse pääaiheesta eli osinkojen verotuksesta ja tutkimuksesta, joka on kirjallisuuskatsaus ja jossa vertaan 90-luvun tilannetta tähän päivään. Käsillä olevassa opinnäytetyössä kerrotaan myös vuoden 2014 muutoksista, voitonjaon verotuksesta, verotuksen idean toteutumisesta, pohdinnasta ja tuloksista sekä jatkotutkimusaiheista. Tässä työssä pyritään antamaan kokonaiskuva osinkojen verotusjärjestelmistä Suomessa.

1.2 Aikaisemmat opinnäytetyöt

Theseuksesta löytyy verotukseen liittyviä opinnäytetöitä ja osinkojen verotusta läheltä käsitteleviä töitä löytyy muutamia. Kekin vuonna 2018 julkaistussa työssä kerrotaan, että pääomatulojen verotus on hieman noussut 90-luvulta tähän päivään. Kyseisessä työssä halutaan selventää osakeyhtiön periaatteita, rakennetta ja säädöksiä varojenjaon suhteen. Siinä kerrotaan myös, että viime vuosien yhteisöveron laskeminen on hyödyttänyt etenkin osakeyhtiön asemaa verrattuna esimerkiksi toiminimeen. Yhteisöverossa on seurattu muiden maiden yhteisöverokantaa. Yhteisöveron laskua on paikattu pääomatuloveron nostolla, jotta verotuksellinen oikeudenmukaisuus ja valtion verotulot säilyisivät

ennallaan. Huojennettu osinko on ollut merkittävässä asemassa yritystoiminnassa. Tässä työssä arvioidaan, että huojennetun osingon poistaminen saattaisi aiheuttaa arvaamattomia seurauksia listaamattomissa yhtiöissä, mutta niistä ei kerrota tarkemmin mitä ne voisivat olla. (Kekki 2018, 2,6,42,43.)

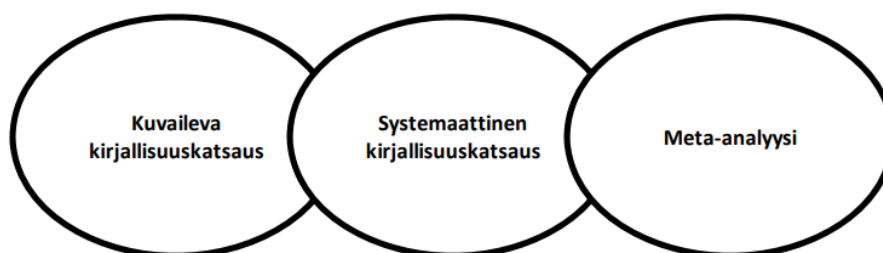
Kuutin opinnäytetyössä taas käsitellään osinkojen verotuksen muutosta vuodesta 2014 alkaen. Siinä on kerrottu, että mitä uudistus käytännössä tarkoittaa osingon saajille. Kuutin opinnäytetyössä on kerrottu myös voitonjakotavoista ja oikeuksista mitä osakkailla siihen liittyy. Esimerkiksi kun omistaa vähintään 10 % osakkeista, voi vaatia tiettyä määrää jaettavaksi osinkona. Osingonjaosta eri tilanteissa on tehty myös paljon laskelmia ja tarkasteltu mikä vaikutus nettovarallisuudella on osingon jakoon. (Kuutti 2014, 2, 12.) Kuutin työstä voi ottaa mallia käsillä olevan opinnäytetyön perustan pohtimiseen.

Viinikka on tutkinut opinnäytetyössään sitä, mitä osakkeenomistajat listaamattomissa yhtiöissä eivät tiedä ja hän on tehnyt sen perusteella oppaan osakkeenomistajille. Etenkin yritysten osakkaiden tieto osakaskohtaisista oikaisuista oli heikkoa. Viinikan työssä on aluksi kerrottu perustietoa verotuksesta ja sen jälkeen päätetty kysymykset mitä osakkailta kysytään. Oppaassa on kerrottu perustietoa osinkojen verotuksesta: nettovarallisuuden vaikutuksesta osinkoihin, osakaskohtaisista oikaisuista ja jaosta ansio- ja pääomatulo osuuksiin. (Viinikka 2019.)

2 Tutkimus- ja tiedonhankinnan menetelmät ja tutkimuksen toteutus

Tämä opinnäytetyö on laadullinen eli kvalitatiivinen kirjallisuuskatsaus. Työssä tutkitaan suomalaisten osakeyhtiöiden jakamien osinkojen verotusta. Valitsin tämän tavan, koska osinkojen verotuksen muutoksesta 90-luvulta 2020-luvulle on hankala löytää yhtenäistä työtä, joka kertoo yksityiskohtaisesti mitä on tapahtunut. Kirjallisuuskatsaus taas antaa mahdollisuuden koota tieto yhteen ja saada

aikaan selkeä kokonaisuus. Tämän takia kirjallisuuskatsaus soveltuu tutkimusmenetelmäksi hyvin. Käytän aineistona sähköisiä ja kirjallisia lähteitä, joiden perusteella muodostan mahdollisimman kokonaisvaltaisen kuvan aiheesta ja vastaan tutkimusongelmaan. Aineisto perustuu lakiin ja siitä johdettuihin teksteihin, joissa on tulkittu mitä muutokset lakiin käytännössä tarkoittavat. Aineiston olen valinnut olennaisuuden, hyödyllisyyden ja sen mukaan, mikä voisi olla mielenkiintoista.

Kuvio 3. Kirjallisuuskatsauksen tyypit (Salminen 2011).

Kirjallisuuskatsauksen yleisiä osia ovat kirjallisuuden haku, kriittinen arviointi, aineistoon pohjautuva synteesi ja analyysi. Kirjallisuuskatsauksia on eri tyyppisiä, eri tarpeisiin. Pääasiallisesti ne jaetaan kuvaileviin eli kertoviin katsauksiin, systemaattisiin kirjallisuuskatsauksiin, määrällisiin meta-analyyseihin ja laadullisiin meta-synteeseihin kuvion 3 mukaan. (Stolt, Axelin & Suhonen, 2015, 9.) Oma työni kuuluu kertoviin katsauksiin ja soveltuu tähän tyyppiin hyvin, koska se käsittelee historiaa ja historiasta on hyvä tehdä kerronnallinen tarina. Kirjallisuuskatsauksia voidaan luokitella vielä lisää ja niitä on luokiteltu useampia, mutta ne ovat hyvin lähellä toisiaan (Stolt ym. 2015, 12). Oma työni on lähinnä yleiskatsausta, jossa analysoidaan aikaisempaa tutkimusta. Työn luotettavuutta voi parantaa siirtymällä systemaattiseen kirjallisuuskatsaukseen, jossa lähteet valitaan vielä tarkemmin ja ne perustuvat enemmän tieteellisiin tutkimuksiin (Salminen 2011). Työssäni olen parantanut luotettavuutta käyttämällä useampia lähteitä, arvioimalla lähteiden luotettavuutta sekä käyttämällä tieteelliseen tutkimukseen perustuvia lähteitä.

3 Osakeyhtiön varojen jakaminen

3.1 Osakeyhtiölain mukaiset varojenjakotavat

Osakeyhtiölain mukaan osakeyhtiöstä varoja voidaan jakaa seuraavilla tavoilla: a) voitosta osinkona, b) vapaan oman pääoman rahastosta, c) osakepääoman alentamisena, d) omien osakkeiden hankkimisen ja lunastamisen kautta, sekä e) yhtiön purkamisen ja rekisteristä poistamisen avulla (Osakeyhtiölaki 21.7.2006/624, 13.1§). Vanha osakeyhtiölaki on hyvin saman suuntainen tältä osin (Osakeyhtiölaki (kumottu) 29.9.1978/734, 12.1§). Uuden vuonna 2006 voimaan tulleen lain tavoitteena on ollut parantaa osakeyhtiöiden joustavuutta ja kilpailukykyä. Lakiteksti on tehty mahdollisimman selkeäksi, jotta erityisesti pienten osakeyhtiöiden olisi helppo toimia. (HE 109/2005, 2.1§.) Uudessa osakeyhtiölaissa uutta tähän teemaan liittyen on sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto (HE 109/2005, 2:2.7§).

SVOP-rahastoon eli sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon osakkeen omistaja tai muu taho voi sijoittaa rahaa ja nimensä mukaisesti se on yrityksessä vapaata omaa pääomaa. Sijoitukselle ei saa korkoa ja se voi olla vastikkeeton tai vastikkeellinen, jos vastikkeeksi saa esimerkiksi osakkeita. Pääomailainalla ja SVOP-sijoituksella on eroa palautusjärjestyksessä yhtiön purkautuessa tai konkurssissa. SVOP-sijoitus palautetaan ensin. Toinen ero on se, että pääomailaina palautetaan lainan antajalle, kun taas SVOP-sijoitus jaetaan pääsääntöisesti kaikkien osakkeen omistajien kesken. SVOP-rahastoon sijoitettu pääoma nostaa yhtiön nettovarallisuutta, mikä mahdollistaa nostettavaksi suuremman määrän huojennettua osinkoa, kun taas pääomailaina vähentää nettovarallisuutta. Nettovarallisuus taas tarkoittaa yrityksen varat vähennettynä sen veloilla (Verohallinto c 2022). SVOP-rahastosta saatu varojen jako on pääsääntöisesti osinkoverotuksen alaista tuloa. Mutta jos palautus tehdään enintään kymmenen vuotta vanhasta sijoituksesta ja palautuksen saaja esittää luotettavan selvityksen siitä, se voidaan verottaa luovutusvoittona, mistä ei seuraa verojen maksua. (Saarinen 2020.)

3.2 Osinkojen verotus ja tärkeät käsitteet

Ennen kuin varoja jaetaan osinkoina tai muulla tavalla on hyvä tietää, että ensin yritys maksaa yhteisöveroa 20% yrityksen voitosta. Osingonjako tarkoittaa voitonjakokelpoisten varojen jakamista osakkaille. Käytännössä jako tapahtuu vapaasta omasta pääomasta ja voitosta. Vapaa oma pääoma ja yrityksen voitto tarkoittavat voitonjakokelpoisia varoja. (Accountor 2022.) Vapaasta omasta pääomasta tulee kuitenkin vähentää ennen osingonjakoa taseeseen mahdollisesti aktivoidut kehitysmenot sekä tietyn tyyppiset pääomalainat, jos sellaisia on. Yhtiöjärjestyksen määräyksiä tulee myös kunnioittaa, jos siellä on määrätty osinkojen jaosta. Osingonjako ei saa vaarantaa yhtiön maksukykyä. (Docue 2021.)

Yhtiön nettovarallisuus lasketaan vähentämällä yhtiön varoista velat. Yhtiön nettovarallisuus katsotaan edelliseltä tilikaudelta. (Verohallinto 2021, kohta: 2.1.) Kun nettovarallisuutta määritetään, varojen arvoksi katsotaan pääsääntöisesti varojen verotuksessa vähentämättä oleva määrä. Silloin kun kiinteistö sisältyy käyttö- tai rahoitusomaisuuteen, sen arvona pidetään kuitenkin varojen arvostamislain määrittettyä verotusarvoa, jos se on suurempi kuin kiinteistön verotuksessa oleva poistamaton menojäännös. Jos käyttö- tai rahoitusomaisuusarvopapereiden yhteenlaskettu arvostamislain mukainen vertailuarvo on vastaavasti niiden yhteenlaskettua poistamatonta menojäännöstä suurempi, arvopapereiden arvona käytetään yhteenlaskettua vertailuarvoa. (Verohallinto 2021.)

Osakkeen matemaattinen arvo lasketaan siten, että jaetaan yhtiön tilinpäätöshetken nettovarallisuus ulkona olevien osakkeiden määrällä. Matemaattinen arvo vaikuttaa siihen paljonko osakkaan osingosta menee ansiotulona ja paljonko pääomatulona. Jos yhtiö on uusi eikä sillä ole aikaisempia tilikausia, osakkeen matemaattiseksi arvoksi voidaan katsoa nimellisarvo, kirjanpidollinen vasta-arvo tai yhtiön tai osakkeen omistajan vaatimuksesta osakkeiden merkintähinta, jos se on edellisiä korkeampi. Kun osakas on YEL- tai MYEL- eli yrittäjän tai maatalousyrittäjäeläkeläin mukaan vakuutettu ja hänen tai hänen

perheensä käytössä on ollut yhtiön varoihin kuuluva asunto, se vähennetään osakkaan osakkeiden matemaattisesta arvosta. Tällä estetään se, ettei osakas pyri lisäämään huojennetun osingon määrää sijoittamalla omia asuntoja yhtiöön. (Verohallinto 2021.)

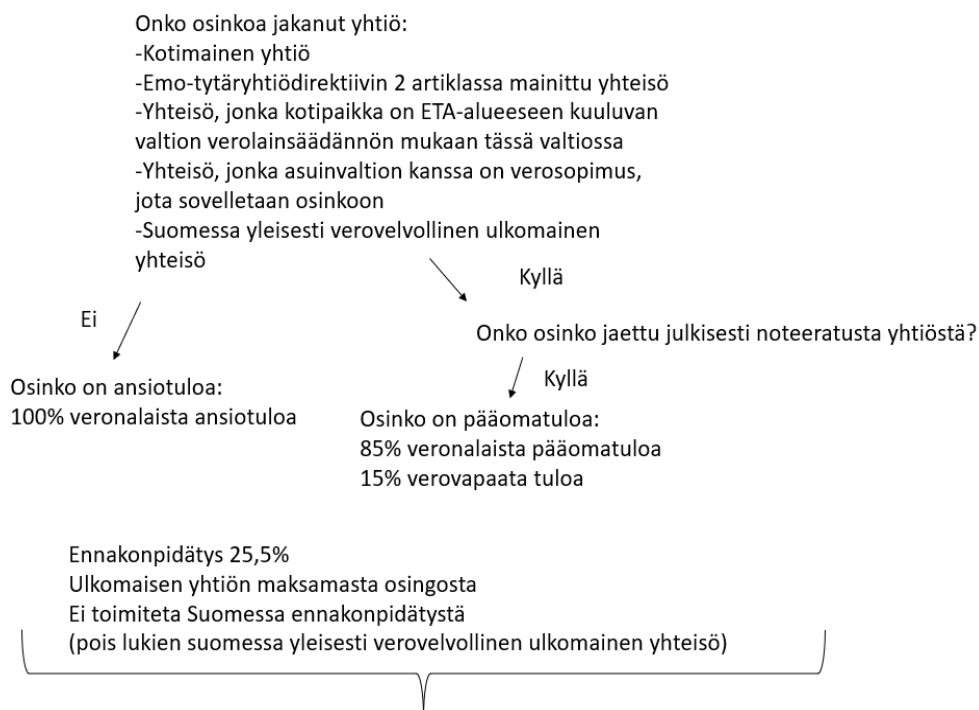
Osakaslaina vähennetään myös osakkaan osakkeiden matemaattisesta arvosta. Vähennys edellyttää sitä, että osakas yksin tai hänen perheenjäsentensä kanssa omistaa vähintään 10% yhtiön osakkeista tai heillä on sitä vastaava äänimäärä yhtiön kaikkien osakkeiden tuottamasta äänimäärästä. Ensisijaisesti lainan määrä vähennetään lainanottajan omien osakkeiden määrästä. Jos laina ylittää tämän määrän se vähennetään perheen jäsenten osakkeiden omistuksen suhteessa osakkeiden arvosta. (Verohallinto 2021.)

3.3 Osakkaiden verotus

Osinko tarkoittaa sitä, että yhtiöstä jaetaan varoja osakkeen omistajille. Yleensä osakkeet ovat saman arvoisia, mutta yhtiöjärjestyksessä niihin voidaan määrätä erillisiä oikeuksia ja velvollisuuksia ja näistä eroavaisuuksista tulee ilmoittaa samaisessa yhtiöjärjestyksessä. Osinko voidaan maksaa rahana tai muunlaisena omaisuutena, esimerkiksi osakkeena. Osingon jako perustuu tilinpäätökseen, josta selviää yhtiön voitonjako kelpoiset varat. Yhtiön voitonjako kelpoisista varoista voidaan jakaa osinkoa, kunhan se ei vaaranna yhtiön maksukykyä. (Verohallinto 2021a, kohta: 1.1.)

Maksukyky voidaan varmistaa tasetestillä ja maksukykytestillä. Tasetestillä varmistetaan, että yhtiöllä on tarpeeksi jakokelpoisia varoja. Aina tulee varmistaa, että jakokelpoiset varat riittävät myös silloin, jos tulevalla tilikaudella on vaarana, että ne vähentyvät. (Koponen 2020.) Maksukykytestillä varmistetaan, että yhtiö kykenee maksamaan laskunsa eikä osingonjako vaaranna sitä. Maksukyky testiin riittää yleensä muutama maksuvalmiuden tunnusluku esimerkiksi quick ratio (rahoitusomaisuus/lyhytaikaiset velat), current ratio (vaihto- ja rahoitusomaisuus/lyhytaikaiset velat) ja likvidien varojen määrä. Tärkeää on myös

tehdä kassavirtaennuste ja arvioida tilinpäätöstä. Hallituksella on siinä merkittävä rooli. (Aho 2007.) Tasetesti tarkoittaa sitä, että velkojien saataville ja vieraalle pääomalle on oltava taseessa täysi kate ennekuin yhtiön varoja ja osinkoa voidaan jakaa osakkeenomistajille (Tampereen yliopisto 2019).

Kuvio 4. Osinkojen verotus kun saajana henkilö ja maksajana julkisesti noteerattu yhtiö (Verohallinto 2021a, kohta: 2.6).

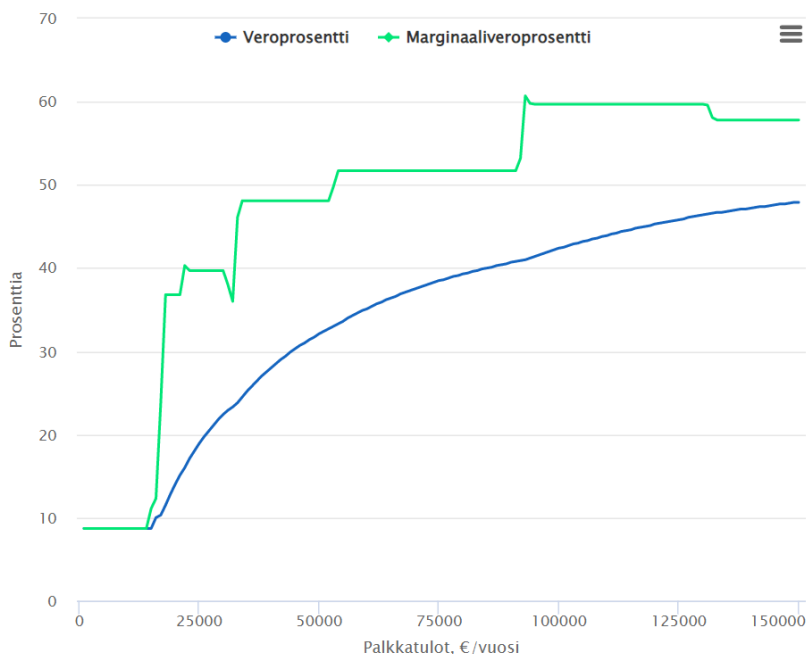
Verolainsäädännössä osinko ymmärretään osakeyhtiölain (OYL) kautta, jossa se tarkoittaa varojen jakamista (Verohallinto 2021a, kohta: 2.1). Tässä työssä keskitytään erityisesti osingonjaon tarkasteluun. Niin kuin kuviosta 4 huomataan, julkisesti noteeratuista yhtiöistä saatavasta osingosta henkilön on 85 %:n osalta maksettava pääomatuloa ja 15 % on verovapaata (Verohallinto 2021, kohta: 2.1).

lisäennakkoa. Kaikki edellä mainitut ennakonpidätys tapaukset koskevat tilanetta, kun saajana on henkilö. (Verohallinto 2021.)

Osinko jaetaan pääomatuloihin ja ansiotuloihin. Pääomatulo tarkoittaa varallisuuden tuottamaa tuloa, johon ei tarvitse tehdä työtä. Pääomatuloa on monenlaista, esimerkiksi vuokratulot, luovutusvoitot, tietyt korko tulot, osingot, henkivakuutuksen tuotto ja voitto-osuus. Pääomatuloa voi saada myös metsätaloudesta sekä jaettavan yritystulon ja yhtymän osakkaan tulo-osuuden pääomatulo-osuus on pääomatuloa. Pääomatuloista menee veroa 30% 30 000 euroon asti ja sen ylittävältä osalta 34%. (Verohallinto 2021.)

Ansiotuloa ovat muun muassa palkka, sosiaalietuudet esimerkiksi työttömyyspäiväraha ja vanhempainpäiväraha. Eläke on myös ansiotuloa sekä erilaiset palkkiot esimerkiksi urheilijan palkkio. Apurahat ovat ansiotuloa, mutta niitä koskee verovapaus noin 24 000 euroon asti viime vuosina, jos ne on saatu opintoja, tiedettä tai taidetta varten. Myös stipendit lasketaan verovapaiksi. Tekijänoikeuskorvaukset ovat käyttökorvausta ja ne verotetaan henkilön ansiotulona, jos tekijä itse on tehnyt esimerkiksi kappaleen, jota soitetaan radiossa. Jos oikeudet ovat peritty tai ostettu verotus tapahtuu pääomatulona. (Verohallinto 2017a.)

Alla on kuvio 6, josta näkee palkansaajan tuloveroprosentin ja marginaaliveroprosentin eli sen paljonko verojen nousu vie lisätuloista erisuuruksilla tuloilla. Kuvioon on laskettu mukaan valtion tulovero, kunnallisvero (20,01%), kirkollisvero (1,39%), yleisradiovero, sairausvakuutuksen sairaanhoito- ja päivärahamaksut sekä työeläke- ja työttömyysvakuutusmaksut (8,65%). Kuvio koskee vain palkka tuloja vuonna 2022 ja etuuksilla ja eläkkeillä on omat veroprosenttinsa. (Veromaksajat 2021a.)

Kuvio 6. Palkansaajan veroprosentit 2022 (Veronmaksajat 2021a).

Kotimaisen julkisesti noteeraamattoman yhtiön jakama osinko toiselle yhteisölle on aina verovapaata, niin kuin alla olevasta kuviosta 7 huomataan. Julkisesti noteeratun yhtiön jakama osinko on verovapaata, kun saajana oleva yritys on julkisesti noteerattu. Julkisesti noteeraamattoman yhtiön osinko julkisesti noteeratusta yhtiöstä on verovapaata, jos se omistaa siitä vähintään 10 %. (Verohallinto 2021, kohta: 3.2.)

Saajana	Maksaja Oyj	Maksaja Oy
Julkinen osakeyhtiö, Oyj	verovapaa	verovapaa
Osakeyhtiö, Oy	Täysin veron alaista, paitsi jos Oy omistaa Oyj:n osakepääomasta suoraan vähintään 10%	verovapaa
henkilö	85% veron alaista ja 15% verovapaata, kuvio 2	Jaetaan pääoma ja ansiotuloihin, kuvio 3 mukaan
Kommandiitti yhtiö, Ky	Kokonaan yhtymän tuloa. Osakkaan tulo-osuudesta vähennetään osingon veroton osa. Henkilökohtaisen tulolähteen osingot jaetaan suoraan verotettavaksi osakkaiden tulona.	Kokonaan yhtymän tuloa. Osakkaan tulo-osuudesta vähennetään osingon veroton osa. Henkilökohtaisen tulolähteen osingot jaetaan suoraan verotettavaksi osakkaiden tulona.

Kuvio 7. Osingon saajana Oy, Oyj, henkilö tai kommandiittiyhtiö (Verohallinto 2021).

4 Yhteisöjen ja voitonjaon verotus 1990-luvun Suomessa

Ennen 90-lukua Suomessa oli käytössä osinkojen verotuksessa osinkovähennysjärjestelmä. Siinä yritys sai vähentää 60% jaetusta osingosta yhtiöverosaan. Sitä seurasi yhtiöveron hyvitysjärjestelmä, jossa maksetun yhtiöveron sai vähentää osingon verotuksessa. Molemmissa järjestelmissä tarkoituksena oli vähentää kaksinkertaista verotusta. Vuonna 1993 tapahtuneessa ansio- ja pääomatulojen eriyttämisessä saavutettiin se, että omalla pääomalla rahoitettaessa pääoman veroprosentti on aina sama, niin kuin lainarahoituksessa korkotulojen veroprosentti on tasavero. Ulkopuolisessa rahoituksessa korot ovat vähennyskelpoisia yritykselle. Korot olivat ennen vuoden 1993 tuloverotuksen eriyttämistä pitkälti 15% lähdeveron piirissä henkilö saajalle ja osinko tuloista saattoi mennä jopa yli 60% veroa. (HE 200/1992.) Näin ollen vähennyksiä on haluttu myös yrityksen osakkaille jaettavaan voittoon. Siirtyminen osinkovähennysjärjestelmästä yhtiöveron hyvitysjärjestelmään 1990-luvulla oli osa isompaa verouudistusta ja siinä seurattiin yleistä suuntausta ulkomailla. (Lehtovuori 2009, 9,11.) Se oli käytössä muun muassa Ranskassa vuosina 1965-2003 ja Saksassa 1977-2000 vuosina. Maltalla se on käytössä edelleen (Rislakki 2022). Ajatuksena oli myös, että osinkovähennysjärjestelmässä ulkomaille maksetuista osingoista ei välttämättä saataisi koskaan verotuloja Suomeen ja näin ollen yhtiöveron hyvitysjärjestelmä olisi parempi. Verosopimusten neuvottelun katsottiin myös olevan helpompaa muiden valtioiden kanssa, koska yhtiöveron hyvitysjärjestelmä oli yleisyydessä kansainvälisesti. (HE 112/1988 vp.)

4.1 Yhtiöveron hyvitysjärjestelmä

Aikaisemmin voimassa olleesta osinkovähennysjärjestelmästä siirryttiin yhtiöveron hyvitysjärjestelmään vuonna 1990. Uudistus sai alkunsa vuonna 1988 hallituksen esityksestä. Tarkoituksena oli laajentaa veropohjaa ja saada

marginaaliveroasteet laskuun. Merkittävä syy oli myös se, että aikaisemmin ulkomaille maksetuista osingoista ei aina ollut mennyt veroa Suomeen, mutta uudistuksen myötä niistä maksettiin kertaalleen vero Suomeen. (Kanniainen 1991, 1,2,32.)

Yhtiöveron hyvitysjärjestelmässä yritys maksoi voitosta ensin yhtiöveroa. Tämän määrän osingonsaaja sai lukea hyväkseen omassa verotuksessaan. Osingosta perittävän veron määrän määräsi kuitenkin osakkaan tuloveroaste. Tällöin aina prosentuaalisesti samansuuruisen ennakonpidätyksen tapaisen yhteisöveron jälkeen osakas sai oman tuloveroasteensa mukaan joko hyvitystä maksetusta yhteisöverosta tai joutui maksamaan lisää veroa, jos oma tuloveroprosentti oli korkeampi kuin yhteisöveroprosentti. Ideana tässä oli välttää kahdenkertaista verotusta. (Hallituksen esitys HE 112/1988 vp, 3-5.)

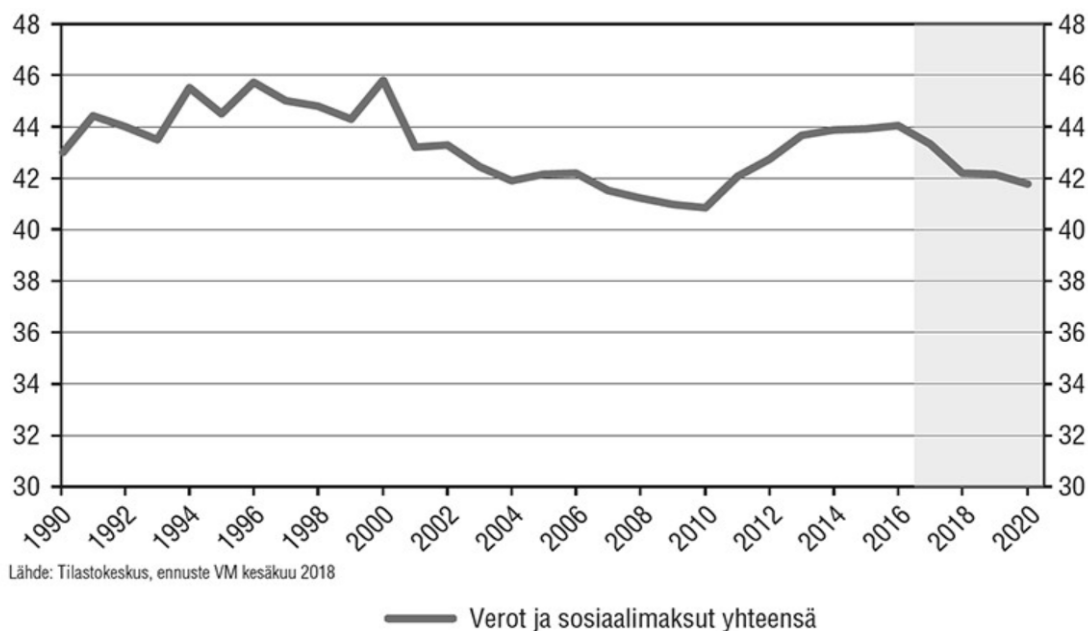
Todellinen eli efektiivinen maksettu yhtiövero ei ollut kuitenkaan aina yhteisöverokannan suuruinen johtuen esimerkiksi verovapaista tuloista. Koska yhtiöveron hyvitys prosentti oli aina samansuuruinen, tarvittiin täydennysvero estämään se, ettei osakas saanut enemmän yhtiöveron hyvitystä kuin mitä yritys oli sitä maksanut. Siinä yhtiö maksoi lisää veroa siihen saakka, että se vastasi osakkaan saamaa hyvitystä. (Hallituksen esitys HE 112/1988 vp, 3-5.) Yhtiöveron hyvitystä sanotaan myös avoir fiscaliksi (Raeste, 2002).

Kun osakeyhtiö oli osingon saajana silloin ei laskettu ansiotulo- ja pääomatulo-osuutta, koska osakeyhtiötä verotettiin aina yhteisöveroprosentin mukaan. Yleensä osinkoon kohdistui yhtä iso hyvitys kuin verokin oli, mutta jos toiminta oli vaikkapa tappiollista, hyvitys saattoi olla suurempi. Yli menevästä hyvityksestä ei saanut kuitenkaan veron palautuksia vaan se vähennettiin yrityksen tuloverosta seuraavan kymmenen vuoden ajan. Yhtiö ja yksityishenkilö saivat lähtökohtaisesti yhtiöveron hyvityksen vain toimiessaan Suomessa. (Koponen 2003.)

4.2 Ansio- ja pääomatulojen erillisverotukseen siirtyminen

Vuonna 93 ansiotuloja ja pääomatuloja alettiin verottamaan erillisesti. Pääomatulo oli tasavero 25% ja ansiotuloa verotettiin progressiivisesti.

Ennen vuotta 1993 kaikki henkilöiden tulot olivat menneet progressiivisesti nousevan tuloverotuksen mukaan. 90-luvulla yritysten ja yksityishenkilöiden verotuksessa tapahtui paljon muutoksia, ensinnäkin pääomatuloa alettiin verottaa erillään ansiotuloista. 1992-1993 vuosina tapahtuneessa pääomatulo- ja yritysverouudistuksessa tavoitteita oli useita. Pääomatulojen ja yritysten verotuksesta haluttiin neutraalimpaa ja yhtenäisempää, kilpailukyky kansainvälisesti ja yritysten rahoitusrakenne haluttiin myös pitää hyvänä. Verokeinottelua pyrittiin estämään esimerkiksi sillä, ettei korkojen vähennysoikeutta voinut enää käyttää niin laajasti kuin aiemmin. (Räbinä, Myrsky, Myllymäki 2019, 81.) Eriytyvät pää- ja ansiotulo myös kannustivat investointeihin ja säästämiseen sekä vähensivät eri pääomalajien välisiä verollisia vääristymiä. Avoir fiscal eli yhtiöveron hyvitysjärjestelmä tuli 90-luvulla. EU kielsi sen myöhemmin 2000-luvun alussa pääomien vapaan liikkumisen vastaisena. Arvonlisäverotus korvasi entisen liikevaihtoverotuksen ja palvelut tulivat arvonlisäverotettaviksi. Veroaste bruttokansantuotteesta on pysynyt Suomessa 90-luvulta tähän päivään melko samanlaisena eli hieman yli 40%:ssa ja tästä on kuvio 8 alla (Räbinä ym. 2019, 1093).

Kuvio 8. Veroaste bruttokansatuotteesta (Räbinä ym. 2019, 1093).

Osinkojen kokonaisveroaste on pysynyt melko samanlaisena 90-luvulta tähän päivään. 90-luvulla veroprosentti on vaihdellut 25-29% välillä pääomatuloissa ja nykyään osingoista menee noin 26% veroa (listaamaton yhtiö). (Hoffström 2018.) Toisaalta nettovarallisuutta tarvitaan enemmän jotta saataisiin pääomatulo-osinkoja. Aikaisemmin vuonna 2000 osingon ollessa 13,5% nettovarallisuudesta osakas sai ne pääomatulona ja nyt rajana on 8%. Listatuista yhtiöistä saatavien osinkojen kokonaisveroaste on noussut selvästi yhtiöveron hyvitysjärjestelmän loputtua. (Verohallinto 2000.)

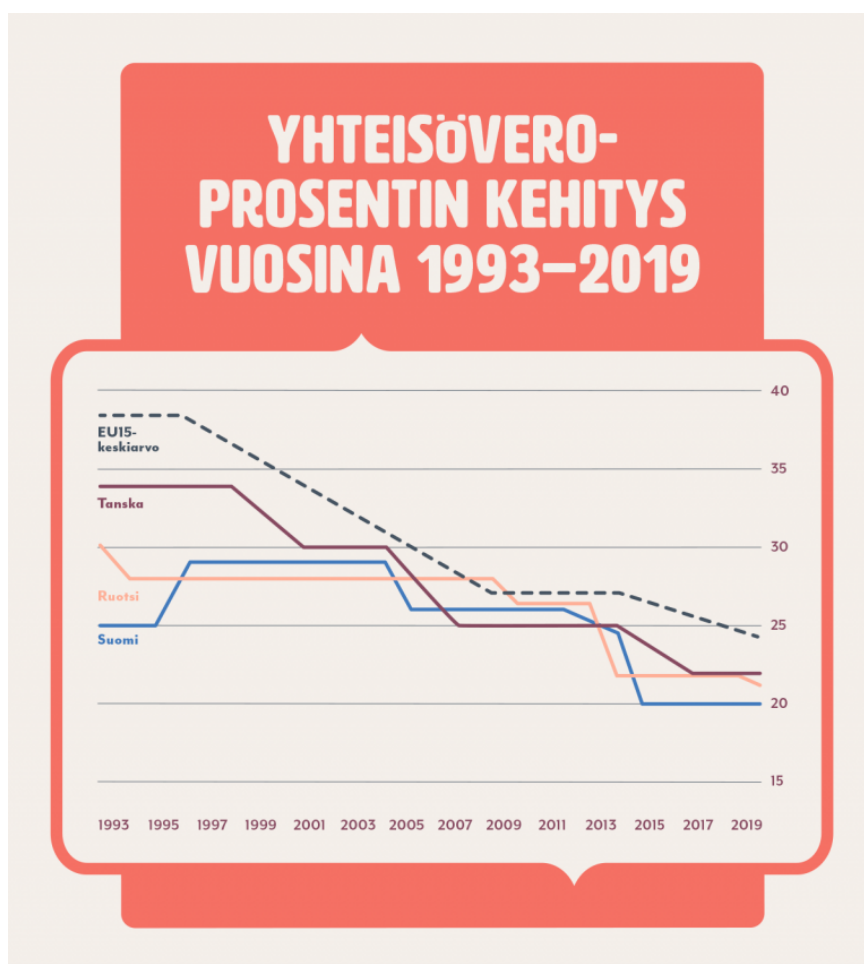
5 Verouudistus 2000-luvulla

Osinkoverotuksen hyvitysjärjestelmästä luovuttiin vuonna 2005, kun osinkoveroa uudistettiin. Uudessa järjestelmässä vain osa osingoista oli veronalaista. Vuosina 2005-2013 listatusta yhtiöstä saadut pääomatulot olivat 70 prosenttisesti veronalaista pääomatuloa. Listaamattomasta yhtiöstä pystyi nostamaan osinkoja verovapaasti yhdeksään prosenttiin asti osakkeen matemaattisesta arvosta. Yläraja tällaiselle menettelylle oli 90 000 euroa. Sen ylittävästä osasta 70

prosenttia oli veronalaista pääomatuloa. Nämä säännöt koskivat yksityishenkilöä. (Kekki 2018, 35,36.)

5.1 Verouudistuksen 2014 vaikutukset

Painopiste on siirtynyt yhtiöltä enemmän osakkaalle, kun yhteisövero on laskenut ja pääomatulovero noussut. Verotusta uudistettiin viimeksi isommin vuonna 2014. Uudistuksessa yhteisöveroa laskettiin 20 prosenttiin. Painopistettä siirrettiin verotuksessa enemmän yhtiöltä osakkaalle. Uudistuksen häviäjiä olivat alle 60 000 euroa pääomatulo-osinkoja saavat osakkaat. Voittajia taas olivat ansiotulo-osinkoa saavat ja 60 000-150 000 euroa pääomatulo-osinkoa saavat. Yrityksissä on edelleenkin kannattavaa kasvattaa nettovarallisuuden määrää, koska silloin osakas saa enemmän huojennettua osinkoa. (Kuutti 2014.)

Kuvio 9. Yhtiö- ja yhteisövero prosentti vuosina 1993- 2019 (Akiola 2021).

Yhtiö- ja yhteisöveroprosentti on laskenut ajan saatossa poliittisilla päätöksillä, niin kuin kuviosta 9 huomataan. Onko tähän syynä kansainvälinen verokilpailu? Nykyinen veroprosentti on poliittinen tahto ja sitä on perusteltu kilpailukyvyn pitämisenä hyvänä. Ekonomin ja taloushallinnon yrittäjän Mäkisen näkemyksen mukaan yhteisöveron lasku vuonna 2014 oli huono ratkaisu hallitukselta, eikä se kannusta yrityksiä sijoittamaan Suomeen. Ideana oli, että veroprosentin lasku saisi yrityksiä sijoittamaan Suomeen, mutta jo Euroopan maissa on halvemman yhteisöveron maita, joten perustelu on ontuva, niin kuin kuviosta 10 näkee.

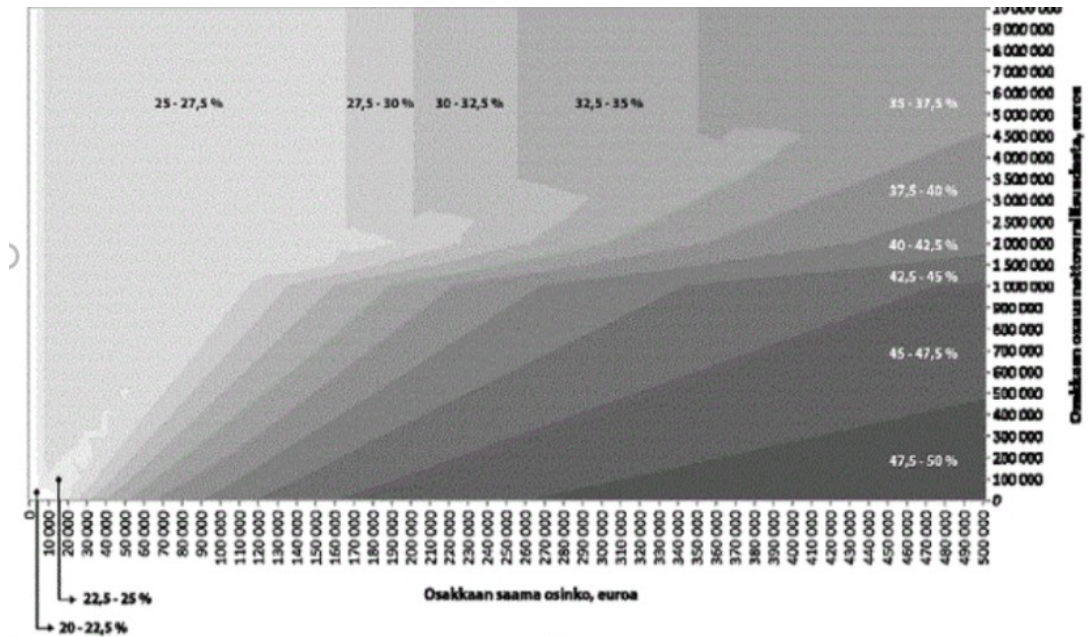
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Alankomaat	25	25	25	25	25	25	25	25	25
Belgia	33,99	33,99	33,99	33,99	33,99	29,58	29,58	25	25
Bulgaria	10	10	10	10	10	10	10	10	10
Espanja	30	30	28	25	25	25	25	25	25
Irlanti	12,5	12,5	12,5	12,5	12,5	12,5	12,5	12,5	12,5
Britannia	23	21	20	20	19	19	19	19	19
Italia	31,4	31,4	31,4	31,4	27,9	27,9	27,9	27,9	27,9
Itävalta	25	25	25	25	25	25	25	25	25
Kreikka	26	26	29	29	29	29	28	24	24
Kroatia	20	20	20	20	18	18	18	18	18
Kypros	12,5	12,5	12,5	12,5	12,5	12,5	12,5	12,5	12,5
Latvia	15	15	15	15	15	20	20	20	20
Liettua	15	15	15	15	15	15	15	15	15
Luxemburg	29,22	29,22	29,22	29,22	27,08	26,01	24,94	24,94	24,94
Malta	35	35	35	35	35	35	35	35	35
Portugali	25	23	21	21	21	21	21	21	21

Puola	19	19	19	19	19	19	19	19	19
Ranska	33,33	33,33	33,33	33,33	33,33	33,33	33,33	31	27,5
Ruotsi	22	22	22	22	22	22	21,4	21,4	20,6
Romania	16	16	16	16	16	16	16	16	16
Saksa	29,55	29,58	29,65	29,72	29,79	30	30	30	30
Slovakia	23	22	22	22	21	21	21	21	21
Slovenia	17	17	17	17	19	19	19	19	19
SUOMI	24,5	20	20	20	20	20	20	20	20
Tanska	25	24,5	23,5	22	22	22	22	22	22
Tšekki	19	19	19	19	19	19	19	19	19
Unkari	19	19	19	19	9	9	9	9	9
Viro	21	21	20	20	20	20	20	20	20
EU28-maiden keskiarvo, aritmeettinen	22,75	22,39	22,25	22,10	21,47	21,46	21,36	20,97	20,82

Kuvio 10. Yhteisöveroprosentit Euroopassa vuosina 2013- 2021 (Veronmaksajat 2021b).

Yrityksiä pitäisi kannustaa sijoittamaan tähän maahan muilla keinoilla, esimerkiksi korkeasti koulutetun työvoiman takia tai turvallisen toimintaympäristön vuoksi (Mäkinen 2014, 58-59). Uudistus kannusti nostamaan nettovarallisuuden määrää, mutta yleensä yritykset pelaavat varman päälle ja nettovarallisuus on tuottamattomissa finanssi kohteissa, jotta edullisia osinkoja voi nostaa

jatkossakin. Se ei kannusta sijoittamaan työpaikkoja luoviin investointeihin. (Mäkinen 2014, 52-56.)

Kuvio 11. Vuonna 2014 voimaan astuneet veroprosentit osinkoverotuksessa (HE 185/2013 luku 2:2.1).

Mäkisen näkemyksissä on ideaa ja se on varmasti totta, että suurin osa yrittäjistä toimii melko pienimuotoisesti eivätkä tulot päästä huimaa. Toisaalta yritystä kasvattamalla on mahdollisuus saada suurempia tuloja, kuin normaalissa palkkatyössä. Mikä onkin sen idea eli tuottaa voittoa yrittäjälle. Progressiivinen verotus eli veroprosentin kasvu, kun tulot kasvavat herättää välillä voimakkaita tunteita (Verohallinto 2017b). On helppo esittää kysymys, milloin verotuksen pitäisi olla progressiivista, mistä lähtien ja mihin asti?

Kuviossa 11 on esitetty vuonna 2014 voimaan astuneet osinkoverotusprosentit. Kuviossa oikealla pystykuvaajalla kuvataan nettovarallisuuden määrää 0-10 000 000 euroon asti ja alla vaakatasossa olevalla kuvaajalla 0-500 000 euroon asti saatujen osinkojen arvoa. Kuviosta huomaa hyvin, miten maksettaessa yli 150 000 euroa osinkoja niiden veroprosentti nousee myös korkeilla nettovarallisuuden määrillä. Perinteisesti ansiotulojen verotus on tapahtunut progressiivisen asteikon mukaan ja pääomatulojen verotus ei. Onko se perusteltua? Ansiotyötä tekevä voi maksaa isomman veroprosentin mukaan veroja kuin yrityksen kautta

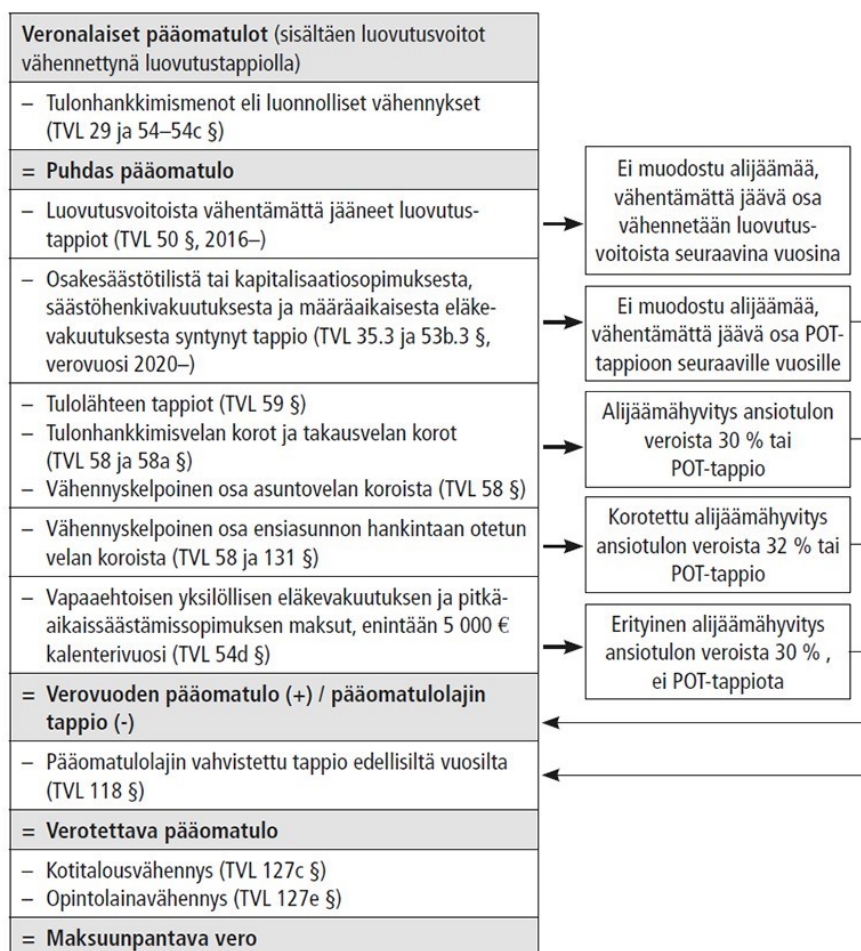
tekevä, vaikka tulot olisivat samat. Tässä on kyse veroasteikon valitsemisesta eli perustuuko verotus progressioon vai suhteellisuuteen. (Räbinä, Myrsky, Myllymäki 2019, 15)

Yleisesti ajatellaan, että mielipiteet ja puoluepolitiikka ajavat kovempia veroja varsinkin rikkaille Venäjällä. Itä naapurillamme Venäjällä on käytössä 13 prosentin tasavero kaikille. (Kokkonen 2015.) Esimerkiksi taas yksilön etuja edustavassa Yhdysvaltojen Kaliforniassa veroprosentti voi nousta progression myötä 50 prosenttiin yhteiseksi hyväksi (Kauppalehti 2020). Molemmissa maissa on kuitenkin köyhissä oloissa eläviä ihmisiä, joten onko aina kyse pelkästä veroprosentista?

5.2 Yksityishenkilön verotus ja vähennykset

Kun henkilö oli saajana vuonna 2012 verovapaan osingon enimmäismäärä laski 60 000 euroon. Pääomatulojen vero nousi 28 prosentista 30 prosenttiin ja 50 000 euroa ylittävästä osasta tuli maksaa 32 prosenttia. 2014 julkisesti noteeratusta yhtiöstä veronalaista pääomatuloa oli 85 prosenttia. Listaamattomasta yhtiöstä saatu pääomatulo oli 25 prosenttisesti veron alaista tuloa, kunhan osinko ei ylittänyt 8 prosentin osakkeelle lasketun matemaattisen arvon vuotuista tuottoa eikä 150 000 euroa. 150 000 euron ylittävästä osasta 85 % oli veronalaista pääomatuloa ja osakkeen matemaattisen arvon 8 % ylittävästä osasta 70 % ja 30 % verovapaata. (Tilastokeskus 2018, 6.)

Nykyään julkisesti noteeratuista yhtiöstä saatavasta osingosta henkilön on 85 %:n osalta maksettava pääomatuloa ja 15 % on verovapaata, samoin kuin 2014 (Verohallinto 2021, kohta: 2.1). Nykyään listaamattomissa yhtiöissä pääomatu-loista 150 000 euroon asti 25 % on veronalaista pääomatuloa ja loput verovapaata tuloa, kun saajana on henkilö samoin kuin 2014. 150 000 euroa ylittävästä osasta pääomaverot menee samalla tavalla kuin julkisesti noteeratusta yhtiöstä. Nykyään 8 % vuotuisen tuoton ylittävästä osasta 75 % on veronalaista ansiotuloa ja loput verovapaata, kun maksaja on listaamaton yhtiö ja saaja yksityishenkilö. (Verohallinto 2021, kohta: 2.2.)

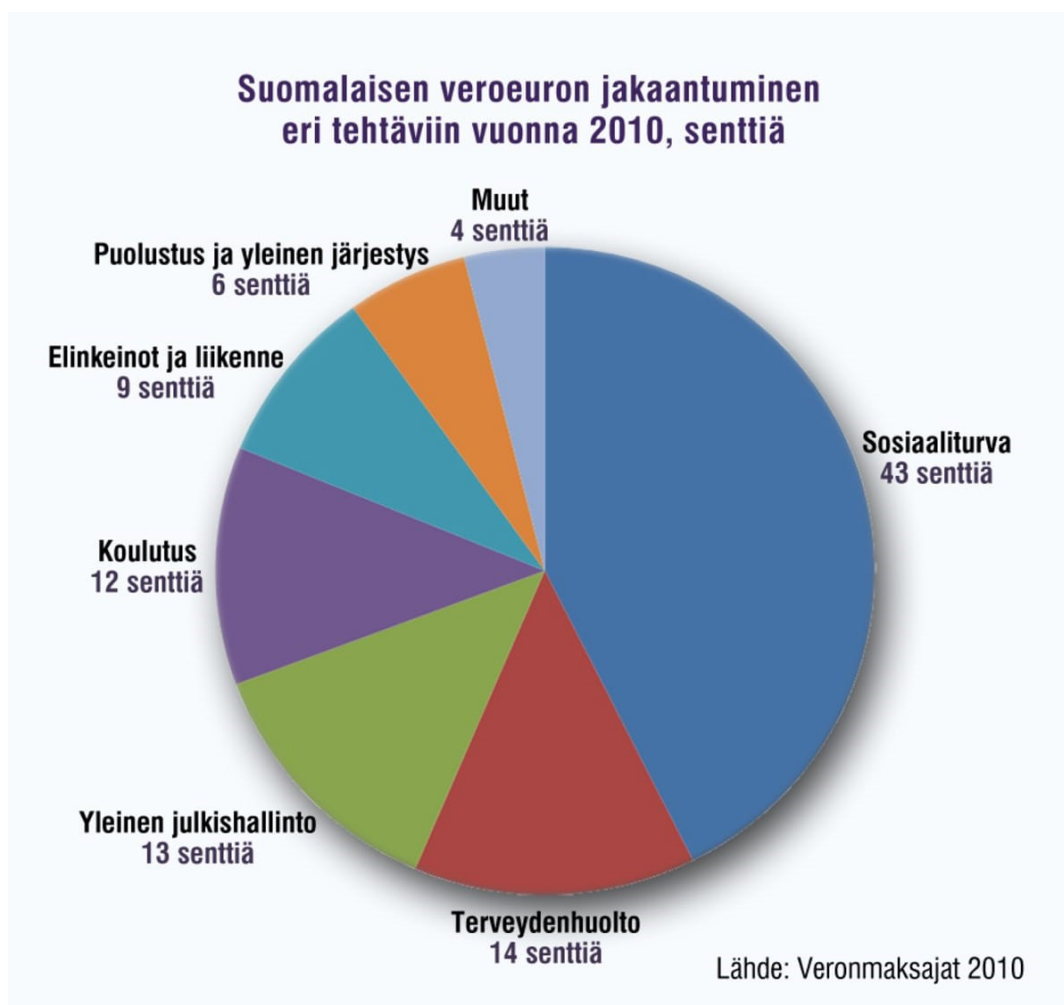
Kuvio 12. Pääomatuloista tehtävät vähennykset ja niiden vähentämisjärjestys, kun saajana on yksityishenkilö (Räbinä, Myrsky, Myllymäki 2019, 94).

Kun yksityishenkilö myy osakkeita, syntyy luovutusvoittoa tai -tappiota. Pääomatuloista voidaan vähentää, joko hankintameno-olettama tai ostohinta ja tulonhankkimisesta aiheutuneet kulut. Alle kymmenen vuotta omistetusta omaisuudesta hankintameno-olettama on 20% ja vähintään 10 vuotta omistetusta omaisuudesta 40%. Luovutustappio on vähennettävissä viiden vuoden aikana ja pääomatulolajin tappio 10 vuoden ajan. Osakesäästötilillä näitä vähennyksiä ei voi tehdä. (Verohallinto 2021b.) Kuviossa 12 on esitetty pääomatuloista tehtävät vähennykset ja niiden vähentämisjärjestys, kun saajana on yksityishenkilö.

6 Yhteenveto ja pohdinta

6.1 Verotuksen tarkoitus ja idean toteutuminen

Verotuksen tarkoitus on kerätä varoja valtiolle ja muille julkisyhteisöille, jotta ne pystyvät hoitamaan niiden tehtäviä. Vero on julkisyhteisön määräämä pakollinen maksu yksityiselle veronmaksajalle, josta maksaja ei saa heti itselleen mitään vastiketta, mutta siitä voi olla hyötyä, kun käyttää esimerkiksi yhteisiä palveluita ja todennäköisesti näin onkin. Julkisyhteisöt käyttävät varoja muun muassa terveyteen, turvallisuuteen ja muihin poliittisiin tavoitteisiin. Kun katsoo kuviota 13, huomaa että sosiaaliturva vie ison osan vero rahoista.

Kuvio 13. Veroeuron jakautuminen eri tehtäviin vuonna 2010 (Hanhinen 2012).

Verotus on tietyllä tavalla mielipide asia, koska ei voida absoluuttisen tarkasti sanoa mikä olisi sopiva veroaste ja mihin verorahat tulisi käyttää. Esimerkiksi sosiaaliturvan voidaan katsoa laiskistavan ihmistä, jos hänen ei tarvitse tehdä mitään elantonsa eteen. Mutta toisaalta lisääntyisikö esimerkiksi rikollisuus, jos sosiaaliturvaa ei olisi ja ihmiset tarvitsisivat silti ruokaa ja muita tarvikkeita elämiseen? Tai tennistä pelaavien mielestä on varmasti hyvä, että pystyy pelaamaan tennistä ilmaiseksi kaupungin kentillä. Mutta kaikki eivät harrasta tennistä ja toisaalta mitä tehtäviä valtiolle ja kunnalle kuuluu? Voisiko tenniskentät hoitaa yksityisten yritysten kautta niitä haluaville?

Joka tapauksessa yleinen mielipide on varmasti se, että veroja tulee kerätä jonkin verran, jotta yleistä turvallisuutta ja vaikkapa koulutusta pystytään pitämään yllä. Jos yhteiskunta olisi täysin anarkistinen eikä veroja kerättäisi, elämä voisi olla aika vapaata ja turvatonta kun ei olisi esimerkiksi poliisia turvaamassa yleistä turvallisuutta ja järjestystä. Verojen maksusta on kehitelty erilaisia teorioita. Esimerkiksi veroja tulisi maksaa niin maltillisesti, ettei se haittaisi ihmisten kulutuksen kautta lisääntyvää työllisyyttä ja siitä syntyneitä lisäveroja valtion kassaan. Tätä sanotaan Laffer-käyräksi, kun ajatellaan että 0-100% vero asteen välillä on jokin veroaste, milloin verotulot ovat korkeimmillaan (Eckstein, Paunonen, 2001).

Uusin uudistus piensijoittajille on osakesäästötili, joka tuli Suomessa yksityishenkilöiden käyttöön vuonna 2020. Tilille voi laittaa 50 000 euroa ja verot maksetaan vasta nostettaessa rahaa tililtä. Jos osakkeiden arvo tilillä nousee, tilin arvo voi olla suurempikin kuin 50 000 euroa, mutta rahaa sinne itse pystyy sijoittamaan vain edellä mainitun summan. Osakesäästötilin kautta ei pääsääntöisesti kannata sijoittaa ulkomaisiin osakkeisiin ja jos sijoittaa kannattaa tutkia millainen verosopimus on voimassa, koska toisessa maassa verotettua lähdeveroa ei saa hyvittää Suomen verotuksessa ja näin ollen joutuisi maksamaan yleensä 15-30% (lähdevero) ylimääräistä veroa verrattuna arvo-osuustiliin, jossa lähdeveron voi hyvittää. (Heinonen 2021.) Ajatus osakesäästötilin takana on kannustaa piensijoittajia. Eniten hyötyä siitä on niille, jotka ostavat ja myyvät osakkeita lyhyenajan sisällä ja niille, jotka saavat paljon osinkoja osakkeista.

Esimerkiksi holding yhtiön kautta vähintään kymmenen prosenttia julkisesti noteeratusta yhtiöstä omistettaessa verotus on samalla tasolla, kuin noteeraamattomassa yhtiössä. Tätä voidaan pitää hieman suursijoittajia suosivana. Tämä on verotuksen historiaa tarkasteltaessa täysin ymmärrettävää, koska ennenkin rikkain ylimystö maksoi lähes olemattomasti veroja niin kuin Pesosen artikkelissa kerrotaan. Veron maksun hoitivat keskiluokka, niin kuin nykyään iso osa veroista tulee normaaleilta työssä käyviltä, jotka maksavat ansiotuloveroa. Toki vielä laajempaa verosuunnittelua tai laitonta veronkiertoa tapahtuu nykyään ulkomaiden ja veroparatiiseina pidettyjen maiden kautta. (Pesonen 2021.)

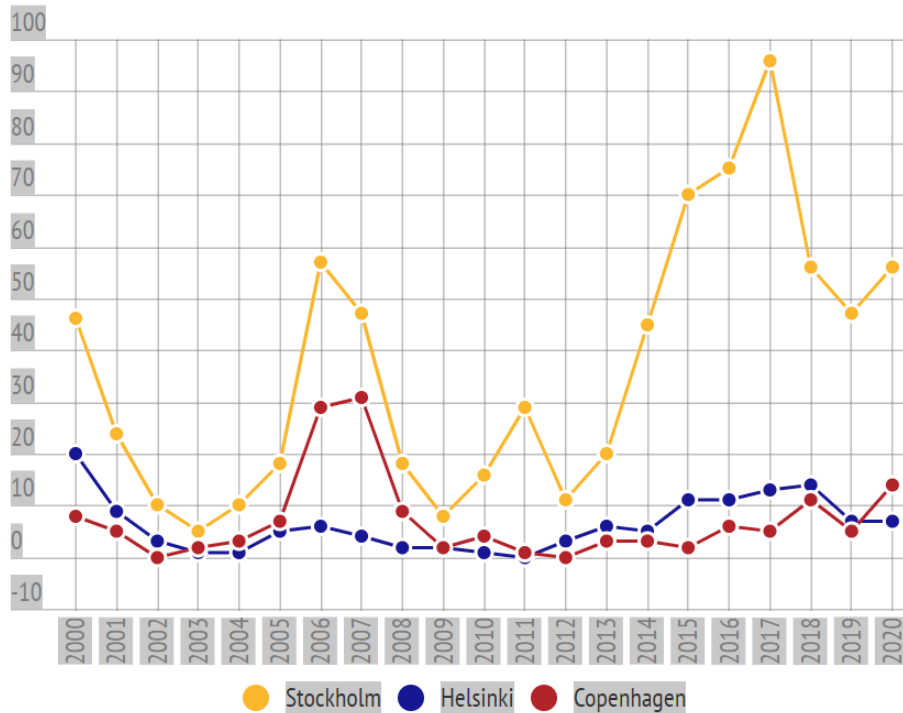
6.2 Näkökulmia 1990-luvun järjestelmään

Jos verrataan verotusta nyt ja vaikkapa vuonna 1994, se, toteutuuko verotus nyt paremmin kuin aiemmin, riippuu varmasti siitä, minkä periaatteen mukaan sitä katsoo. Verojärjestelmä on ehkä hieman monimutkaisempi, mutta verojen keräystehokkuus voi olla sama tai jopa parempi, koska sähköiset verokortit ja ilmoitukset ovat yleistyneet, jolloin säästetään postikuluissa. Listaamattomissa yhtiöissä veroprosentti on melko samalla tasolla, kun saajana on henkilö, jolloin sitä voi pohtia siltä kannalta pitäisikö sen olla jokin muu? Listatuissa yhtiöissä osinkoja verotetaan kovemmin, kun saajana on henkilö ja tätä voisi pohtia siltä kannalta onko tämä oikea paikka verottaa kovemmin? Jos ajatellaan sen periaatteen mukaan, että se maksaa veroja, jolla on siihen varaa, verotus voisi toteutua sen mukaan tänä päivänä paremmin kuin ennen. Koska osakkeisiin sijoitetut rahat ovat varmasti monelle niin sanotusti ylimääräistä, jota ei ole tarkoitettu käytettäväksi ainakaan lyhyellä tähtämellä elämiseen. Toisaalta matalampaa pääomien verotusta voisi perustella sillä, että siitä on kertaalleen jo maksettu vero ansiotulojen kautta, se luo kasvua ja työllisyyttä, sekä siihen sisältyy riski mitä palkka tuloissa ei samalla tavalla ole. Kysymys on myös siitä paljonko sijoittamiseen ja säästämiseen halutaan kannustaa verojen muodossa. Mikä taas voisi olla perusteltu syy listatun ja listaamattoman yhtiön eroihin veroprosenteissa? Sitä voisi perustella sillä, että listattuihin yhtiöihin sijoittava ei

välttämättä tiedä olleenkaan mitä yrityksissä tapahtuu. Kun taas listaamattomissa yhtiöissä osakkeen omistaja on monesti myös yrittäjä, joka ottaa riskejä. Riskillä perustelusta taas päästään siihen pitäisikö riskinottoon kannustaa verotuksen kautta, vai riittäisikö todennäköisesti suuremmat tulot kattamaan riskin.

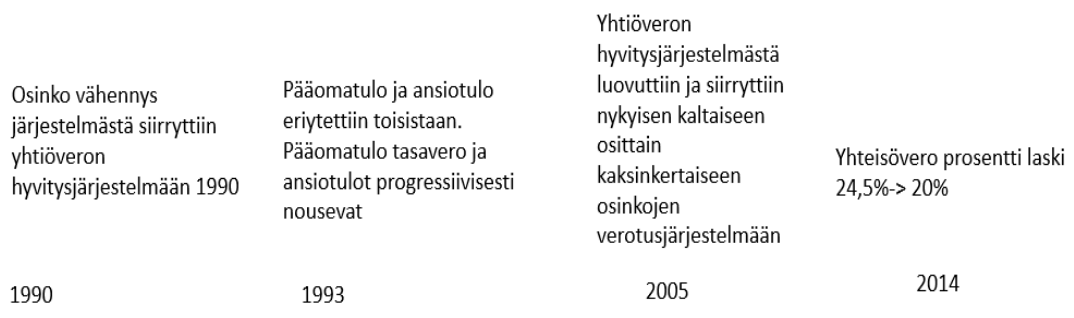
Vahtera kertoo artikkelissaan vuodelta 1995, että avoimissa osinkoissa saa nostettua liian edullisesti ja se vaarantaa yritysten toiminnan. Eivätkä tilinpäätökset ole vertailukelpoisia, koska osassa mietitään vain sitä, mitenkä saisi mahdollisimman paljon osinkoja nostettua mahdollisimman edullisesti. (Vahtera 1995.)

Saastamoisen artikkelissa taas halutaan avoimien osinkojen takaisin, koska siinä verotus oli edullisempaa erityisesti pörssiyrityksiin (Saastamoinen 2016). Avoimien osinkojen pohtivissa artikkeleissa on hieman vastakkainasettelua, toisessa ollaan enemmän puolesta ja toisessa vastaan. Olisi hyvä saada faktatietoa molempien artikkelien taustalle, tapahtuuko esimerkiksi sitä, että listaamaton yritys ei haluaisi listautua, koska verotus on edullisempaa listaamattomassa yhtiössä. Se on tietysti totta, että piensijoittajat sijoittavat yleensä listattuihin yhtiöihin, joista saatavia osinkoja verotetaan korkeammin. Harvoin niin sanotulla ulkopuolisella sijoittajalla on mahdollisuus listaamattoman yhtiön piensijoittajaksi päästää.

Kuvio 14. Listautumiset pörssiin pohjoismaisissa pörsseissä (Pörssisäätiö 2021).

Saastamoisen tekstissä olevalle väitteelle siitä, että listautumiskynnys pörssiin on nyt suurempi, on hankala löytää suoranaista yhteyttä kuviosta 14, mutta toisaalta se ei sitä sulje poiskaan. Piensijoittajia silmällä pitäen on tullut myös osakesäästötili, jossa voi tehdä piensijoituksia. (Saastamoinen 2016; Pörssisäätiö 2021.)

Kuvio 15. Tärkeimmät muutokset osinkojen verotukseen liittyen 90-luvulta tähän päivään.

Yhteenvetona kuviosta 15 huomataan tärkeimmät muutokset 1990-luvulta tähän päivään osinkojen verotukseen liittyen. Yhtiöveron hyvitysjärjestelmä tuli käyttöön vuonna 1990 ja se kesti vuoden 2004 loppuun. Vuonna 1993 siirryttiin eriytettyyn tuloverojärjestelmään. Se oli erittäin merkittävä muutos, koska pääomatuloja verotettiin nyt tasaverolla, ja tasavero oli merkittävästi pienempi kuin aiempi suurin mahdollinen vero pääomatuloille. Vuonna 2005 siirryttiin nykyisenkaltaiseen osittain kaksinkertaiseen osinkojen verotusjärjestelmään. Yhtiöveroprosentti on vaihdellut vuosien saatossa 29% ja nykyisen 20% välillä. Aivan 1990-luvun alussa todellinen eli efektiivinen yhtiöveroaste oli monessa tapauksessa nimellistä veroa pienempi. Osinkojen verotus on ollut tietyltä osin melko samanlaista 90-luvulla kuin tänäkin päivänä, pääomatuloja on katsottu osakkeen matemaattisesta arvosta ja loput ovat menneet ansiotuloina. Yksittäinen isoin muutos verotuksessa on ollut yhtiöveron hyvitysjärjestelmä, jossa yhtiö maksoi osakkaan puolesta suurimman osan veroista. Muita pienempiä muutoksia on ollut esimerkiksi osakkeen matemaattisen arvon raja huojennettuun osinkoon, joka on ollut 13,5 % vuonna 2000 ja pääomatulojen veroprosentti on noussut 28 prosentista 29 prosenttiin samana vuonna. (Verohallinto 2000.)

6.3 Johtopäätökset ja pohdinta

Osinkojen verotus on noussut yhdeksänkymmentäluvulta nykypäivään listatuissa yhtiöissä, mutta tuloerojen kaventuminen on pysähtynyt ja se on pikemmin kääntynyt nousuun. Verotuksessa tulisi tehdä ratkaisuja, jotka innostaisivat investoimaan, koska investoinnit saavat yritykset pysymään Suomessa ainakin niiden vaikutusajan ajan, koska rahaa on laitettu peliin. Veronalennukset esimerkiksi yhteisöverossa eivät niinkään hyödytä tässä urakassa, koska se ei välttämättä lisää halukkuutta investoida Suomeen ja yritys voi löytää strategisesti parempia vaihtoehtoja muista tai jo ihan verotuksellisista syistä. Yrityksen verotusta voisi kuitenkin siirtää osakkaille, koska silloin investointihalukkuus lisääntyisi ja tuloerot eivät kasvaisi.

Pääomien verotuksesta ja niiden määrästä ollaan montaa mieltä. Mäkinen sanoo, että Suomessa on pääomaa, mutta sitä ei uskalleta laittaa riskialttiisiin sijoituksiin. Etenkin entisaikaan pääomien verottamisen eriyttämistä on perusteltu sillä, ettei pääomaa Suomessa ole ja se tulisi pitää kohtuullisesti verotettuna, jotta ulkomaalaiset haluaisivat sijoittaa Suomeen. 90-luvulla yrityksiä joutui puolaan, koska pääomaa ei ollut joka tilanteessa saatavilla. Varmaa kuitenkin on, että palvelualan yritysten määrä on kasvussa ja palvelualat eivät tarvitse niin paljon pääomaa, kuin esimerkiksi teollisuus. Siitä johtuen pääomien verotusta voisi muuttaa enemmän ansioverotuksen suuntaan. (Mäkinen, 112, 168.)

Listaamattomien yhtiöiden osingonjako herättää nykypäivänäkin keskustelua. Liikenne- ja viestintä ministeri Timo Harakka haluaisi nostaa niiden verotusta ja Suomen yrittäjien puheenjohtaja Petri Salminen taas pitää ennallaan. On totta, että listaamattomista yhtiöistä voi melko edullisesti nostaa osinkoa, kun osakkeen nettovarallisuus on tarpeeksi korkea. Mutta toisaalta kaikilla tällaista tilannetta ei ole ja vuonna 2019 osakeyhtiöistä nostettu mediaaniosinko oli vuodessa 575 euroa osingonsaajaa kohden. (Karkkola 2022.) Samalla nostettujen osinkojen keskiarvo oli 11500 euroa eli pieni prosentti osingon saajista nosti suuren määrän osinkoja. Harakan ehdottaman verotus uudistuksen ehdotus on laskea ansiotuloveroa ja nostaa listaamattoman yhtiön osingon verotusta. (Harakka 2022) Tulisiko verotusta muuttaa ja mikä olisi oikeudenmukaista ja kohtuullista yrittäjän riski huomioiden? Toisaalta hyvityksen yritysriskistä voisi ajatella toteutuvan suurempina tuloina, jolloin sitä ei tarvitsisi huomioida verotuksessa. Tässä kohtaa voisi miettiä aikaisemmin kerrottuja asioita esimerkiksi yhtiöverosta ja osakkaan henkilökohtaisesta verotuksesta, jotta saataisiin paras mahdollinen päätös aikaan.

Verotusjärjestelmää voisi kuitenkin yksinkertaistaa, koska se on melko vaikea selkoinen ja uudistaminen voisi tuoda säästöjä. Mäkisen mukaan kaksinkertaisesta verotuksesta ja osinkojen huojennusjärjestelmästä voitaisiin luopua, jotta järjestelmä olisi yksinkertaisempi. Veronmaksun painopistettä tulisi siirtää yritykseltä osakkaalle esimerkiksi siten, että yritys saisi vähentää voitonjaon omassa verotuksessaan. Tämä lisäisi investointien halukkuutta ja yhteisöveron määrää

voisi olla korkeampi. Esimerkiksi Mäkisen mukaan yhteisöveron lasku ei välttämättä ole hyvä idea (Mäkinen, 58). Verotuksen tulisi perustua maksuperusteiseen kirjanpitolapaan ja näin ollen siirryttäisiin kassavirtaverotukseen, jolloin verot maksetaan silloin kun on rahaa eikä silloin kuin esimerkiksi palvelu on tapahtunut. Tätä kantaa puoltavia lähteitä löytyy useampia. (Määttänen 2019; Mäkinen 2014, 164.)

6.4 Eettisyys, luotettavuus ja jatkotutkimusaiheet

Opinnäytetyössä olen tutustunut moniin eri lähteisiin, millä tavalla osinkojen verotus on kehittynyt erityisesti 1990-luvulta tähän päivään. Lähteinä olen käyttänyt kirjallisia sekä sähköisiä lähteitä ja kirjoittajat ovat verotuksen asiantuntijoita. Verohallinto on ollut merkittävänä lähteenä ja sitä voi pitää luotettavana, koska se vastaa verotuksesta Suomessa. Tutkimusmenetelmänä on käytetty kirjallisuuskatsausta, jossa tarkoituksena on tutustua useisiin lähteisiin aiheeseen liittyen ja sen pohjalta tehdä kokoava työ. Tämän pohjalta on syntynyt ainutlaatuinen teos ja perustana miksi näin on tehty, on se, ettei aikaisemmin vastaavaa kokoavaa teosta ole ollut.

Jotta työ on luotettava, olen käyttänyt asioiden tutkimiseen useampia lähteitä, sekä arvioinut jatkuvasti lähteiden luotettavuutta. Olen myös palannut tarkastelemaan aikaisemmin kirjoittamiani asioita, kun kokonaiskuva osinkojen verotuksen kehittymisestä sekä siihen liittyvistä aiheista on tarkentunut. Tarkoitukseni on ollut vilpittömästi ja rehellisesti antaa mahdollisimman totuudenmukainen kuva, miten verotus on kehittynyt. Sekä toimia huolellisesti ja merkata lähteet oikein.

Kun miettii jatkotutkimusaiheita, tulee mieleen erilaisten verotusten teorioitten tutkiminen ja miten ne liittyvät vaikkapa osinkojen verotukseen. Esimerkiksi Lafferin-käyrällä perustelu verotuksen alentamiseen vaikuttaa suositulta. Jos halutaan ajaa esimerkiksi politiikassa sen suuntaista agendaa, koska on hankala osoittaa mikä olisi absoluuttisesti paras veroaste. Tutkimuksella voisi kuitenkin

selvittää mikä olisi lähimpänä parasta veroastetta osinkojen kohdalla. Myös eriytetyn tuloverojärjestelmän vaikutus yhteiskuntaan ja varallisuuseroihin osinkojen kohdalla voisi olla mielenkiintoista tietää, koska osingoilla voi olla merkittävä rooli siinä. Aihetta voisi toisaalta syventää vielä aikaisempiin osinkojen verotus järjestelmiin ja laajentaa tutkimusta ulkomaiden osinkojen verotusjärjestelmiin.

Lähteet

- Accountor. 2021. Osinkojen verotus ja maksaminen osakeyhtiössä. <https://www.accountor.com/fi/finland/blogi/osingonjako-osakeyhtio>. 13.4.2022
- Aho, T. 2007. Maksukykyisyydesti suuntaa tulevaisuuteen. <https://tilisanomat.fi/yleiset/maksukykyisyydesti-suuntaa-tulevaisuuteen>. 7.5.2022.
- Akiola, J. 2021. Mitä yhteisövero tarkoittaa ja mitä siitä on hyvä tietää?. <https://y-studio.fi/yrityksen-alku/verotus/mita-yhteisovero-tarkoittaa-ja-mita-siita-on-hyva-tietaa/>. 23.3.2022.
- Docue. 2021. Jakokelpoiset varat – huomioi ainakin nämä 4 seikkaa <https://docue.com/fi-fi/lakitieto/jakokelpoiset-varat>. 13.4.2022
- Eckstein, T, Paunonen, H. 2001. Suomen Laffer-käyrä. <https://www.taloustieteellinenyhdistys.fi/images/stories/kak/kak22001/kak22001eckstein.pdf>. 7.5.2022
- Hallituksen esitys Eduskunnalle uudeksi osakeyhtiölainsäädännöksi. HE109/2005 <https://finlex.fi/fi/esitykset/he/2005/20050109#idm4523781733803>. 29.11.2021
- Hallituksen esitys HE 112/1988 vp https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/HallituksenEsitys/Documents/he_112+1988.pdf. 17.3.2022.
- Hallituksen esitys. 1992. HE 200/1992 <https://www.finlex.fi/fi/esitykset/he/1992/19920200#idm45237816234976>. 17.3.2022.
- Hallituksen esitys. 2013. HE 185/2013. <https://www.finlex.fi/fi/esitykset/he/2013/20130185#idm45237816047424>. 17.3.2022
- Hanhinen, H. 2012. Sosiaaliturva nielee veroeurosta valtaosan. <https://yle.fi/uutiset/3-6360948>. 7.5.2022
- Harakka, T. 2022. Timo Harakka: Fiksu verokompromissi on mahdollinen – ”Myös useimpien yrittäjien etu”. Kauppalehti. <https://www.kauppalehti.fi/uutiset/timo-harakka-fiksu-verokompromissi-on-mahdollinen-myos-useimpien-yrittajien-etu/1bf3bb1c-7170-4310-9ba2-c0a1f8fcff7d>. 23.3.2022
- Heinonen, J. 2021. Miten perinteinen arvo-osuustili eroaa osakesäästötilistä?. <https://www.op-media.fi/sijoittaminen/miten-osakesaastotili-eroaa-arvoosuustilista/>. 7.5.2022
- Hoffström T. 2018. Yritysverojarjestelman muutoksia viime vuosikymmeninä. <https://tuokko.fi/yritysverojarjestelman-muutoksia-viime-vuosikymmenina/>. 25.3.2022
- Kanniainen, V. 1991. Yhtiöveron hyvitysjarjestelmään siirtyminen Suomessa. Helsinki: Elinkeinoelämän tutkimuslaitos.
- Karkkola, M. 2022. Järjestöpomo pöyristyi Timo Harakan veroideasta – avautuu KL:ssä: ”Täysin mahdotonta ymmärtää”. <https://www.uusisuomi.fi/uutiset/jarjestopomo-poyristyi-timo-harakan-veroideasta-avautuu-klssa-taysin-mahdotonta-ymmartaa/7ee93119-1bfc-4276-925a-cc1fe8f5bb9f>. 27.5.2022.

- Kekki, T. 2018. Osingon muuttunut verotus. Tampereen ammattikorkeakoulu. Liiketalous. Opinnäytetyö. https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/158276/Kekki_Tommi.pdf?sequence=1&isAllowed=y. 9.11.2021
- Kokkonen, Y. 2015. Venäjälle esitetään progressiivista tuloveroa – miljonääreille jopa 28 prosentin vero. YLE. <https://yle.fi/uutiset/3-8499254>. 17.3.2022
- Koponen J. 2003. Osingonjakajan verokirja. Helsinki: Verotieto Oy.
- Koponen, S. 2020. Osingonjako osakeyhtiössä <https://tilisanomat.fi/kolumnit/lyhyesta-virsi-kaunis-kolumnit/osingonjako-osakeyhtiossa>. 13.4.2022
- Kuutti, R. 2014. Voitonjako listaamattomasta yhtiöstä. Turun ammattikorkeakoulu. Liiketalouden koulutusohjelma. Opinnäytetyö. https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/73963/Kuutti_Rita.pdf?sequence=1&isAllowed=y 17.3.2022
- Larsen, S. 2020. Kaliforniassa asiantuntija saa jättipalkkaa ja selviää vähillä veroilla, mutta ansioiden vertailu on oikeastaan mahdotonta. <https://www.kauppalehti.fi/uutiset/kaliforniassa-asiantuntija-saa-jattipalkkaa-ja-selviaa-vahilla-veroilla-mutta-ansioiden-vertailu-on-oikeastaan-mahdotonta/54187f6b-0d0a-4c9a-9cef-987234f89969>. 17.3.2022
- Lehtovuori S. 2009. Osinkoverojärjestelmien kehitys ja niiden vaikutus osingonsaajan verotukseen. Lappeenrannan teknillinen yliopisto. Kauppatieteiden osasto. Kauppatieteiden kandidaatintutkielma. Laskentatoimi. <https://lut-pub.lut.fi/bitstream/handle/10024/59167/nbnfi-fe201002111362.pdf?sequence=3&isAllowed=y>. 20.4.2022
- Mäkinen, L. 2014. Yrittäjän ja kirjanpitäjän vero-opas. Helsinki: Yrityskirjat Oy.
- Määttänen, N. 2019. Korotetut poistot todennäköisesti lisäävät investointeja. Elinkeinoelämän tutkimuslaitos ETLA. <https://www.sttinfo.fi/tiedote/etla-selvityskorotetut-poistot-todennakoisesti-lisaavat-investointeja?publisherId=3695&releaseId=69870203>. 17.3.2022
- Ojala I. 2017. Verokoulu osa 5: Osakeyhtiön ja sen osakkeenomistajan verotus. Tilisanomat. https://tilisanomat.fi/koulut/verokoulu_2017/verokoulu-osa-5-osakeyhtion-ja-sen-osakkeenomistajan-verotus. 7.5.2022
- Osakeyhtiölaki (kumottu). 29.9.1978/734. 9.11.2021
- Osakeyhtiölaki. 21.7.2006/624. 9.11.2021
- Patentti- ja rekisterihallinto. 2022. Yritysten lukumäärät kaupparekisterissä. <https://www.prh.fi/fi/kaupparekisteri/yritystenlkm/lkm.html>. 31.3.2022
- Pesonen, M. 2021. Verojen välttely on vuosisatainen kansanhuvi, mutta veroparatiisit ovat tuore ilmiö – tutkija: "Niitä ei tarvittu, koska rikkaat eivät maksaneet veroja" YLE. <https://yle.fi/uutiset/3-12145442>. 23.3.2022
- Pörssisaatio. 2021. Listautumiset Pohjoismaissa viime vuosina. <https://www.porssisaatio.fi/blog/statistics/listautumiset-pohjoismaissa-viimevuosina/>. 9.11.2021
- Raeste J. 2002. Avoir fiscal oli aikansa lapsi. <https://www.hs.fi/talous/art-2000004075494.html>. 30.3.2022
- Rauhanen, T. 1998. Yhteisöveron tuotto kasvaa, mutta kuinka kauan?. <https://www.is.fi/taloussanommat/art-2000001297575.html>. 7.5.2022

- Rislakki T. 2022. Yritysten kasvu edellyttää yleensä kansainvälistymistä. <https://viisasraha.fi/N%C3%A4k%C3%B6kulma/Yritysten-kasvu-edellytt%C3%A4%C3%A4-yleens%C3%A4-kansainv%C3%A4listymist%C3%A4>. 7.5.2022
- Räbinä, T., Myrsky, M. & Myllymäki, J. 2019. Henkilökohtaisen tulon verotus. Alma talent: Helsinki.
- Saarinen, T. 2020. SVOP-rahasto vai pääomalaina: mahdollisuudet ja tärkeimmät erot. <https://www.rantalainen.fi/julkaisut/artikkelit/svop-rahasto-vai-paaomalaina/>. 23.3.2022
- Saastamoinen, J. 2016. Osinkoverotuksessa näkyy päättäjien osaamattomuus. <https://www.sijoitustieto.fi/sijoitusartikkelit/osinkoverotuksessa-nakyy-paattajien-osaamattomuus>. 9.11.2021
- Salminen, A. 2011. Mikä Kirjallisuuskatsaus?. https://www.uwasa.fi/materiaali/pdf/isbn_978-952-476-349-3.pdf. 24.5.2022
- Stolt, M., Axelin A. & Suhonen, R. 2015. Kirjallisuuskatsaus hoitotieteessä. Turku: Turun yliopisto.
- Tampereen yliopisto. 2019. Osakeyhtiön velkojensuojan selventäminen ja suo-jamenettelyiden helpottaminen. <https://projects.tuni.fi/uploads/2019/12/88461798-tasetesti.pdf>. 7.5.2022
- Tilastokeskus. 2018. Veronalaiset tulot -tilaston laatuseloste. https://www.stat.fi/til/tvt/2017/tvt_2017_2018-12-17_laa_001_fi.html. 9.11.2021
- Vahtera, P. 1995. Avoir fiscal – auvoisaa ahneutta. Tilisanomat 3/1995. <https://tilisanomat.fi/kolumnit/vahtera/avoir-fiscal-auvoisaa-ahneutta>. 23.10.2021
- Verohallinto. 2021a. Osinkotulojen verotus. <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/47901/osinkotulojen-verotus3/>. 9.11.2021
- Verohallinto. 2021b. Osakesäästötili. <https://www.vero.fi/henkiloasiakkaat/omaisuus/sijoitukset/osakes%C3%A4st%C3%B6tili/>. 23.3.2022.
- Verohallinto. 2022a. Verotulojen kehitys vuonna 2021. https://www.vero.fi/tietoa-verohallinnosta/tilastot/verotulojen-kehitys/Verotulojen_kehitys_aiempina_vuosina/vuosi-2021/. 31.3.2022
- Verohallinto. 2022b. Verotuksen historiaa Suomessa. https://www.vero.fi/globalassets/tietoa-verohallinnosta/esitys--ja-opetusmateriaalit/381v09_verotuksen_historiaa.pdf. 17.3.2022
- Verohallinto. 2022c. Osakkeen matemaattinen arvo ja vertailuarvo. <https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/verot-ja-maksut/osakeyhtio-ja-osuus-kunta/osakkeen-matemaattinen-arvo-ja-vertailuarvo/>. 13.4.2022
- Verohallinto. 2000. Osinkojen verotus. https://www.edilex.fi/virallistieto/verohallinnon_ohjeet/pdf/907.pdf. 9.11.2021
- Verohallinto. 2017a. Ansiotulot. <https://www.vero.fi/henkiloasiakkaat/verokortti-ja-veroilmoitus/tulot/ansiotulot/>. 20.4.2022
- Verohallinto. 2017b. Pääomatulon veroprosentti.

[https://www.vero.fi/henkiloasiakkaat/verokortti-ja-veroilmoitus/tulot/paaomatu-
lot/](https://www.vero.fi/henkiloasiakkaat/verokortti-ja-veroilmoitus/tulot/paaomatu-
lot/). 13.4.2022

Veronmaksajat. 2021a. Palkansaajan veroprosentit 2022. <https://www.veronmaksajat.fi/luvut/Laskelmat/Palkansaajan-veroprosentit/#ebd07a3a>. 25.4.2022

Veronmaksajat. 2021b. Yhteisöverotus. <https://www.veronmaksajat.fi/luvut/Tilastot/Tuloverot/Yhteisoverotus/#9db4bf9c>. 7.5.2022

Viinikka, H. 2019. Listaamattomasta yhtiöstä saadut osingot henkilöverotuksessa. Laurea ammattikorkeakoulu. Liiketalous. Opinnäytetyö

[https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/171444/Opinna%cc%88y-
tyo%cc%88_Viinikka%20Henna.pdf?sequence=2&isAllowed=y](https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/171444/Opinna%cc%88y-
tyo%cc%88_Viinikka%20Henna.pdf?sequence=2&isAllowed=y).

17.3.2022

Yrittäjät. 2018. Uusia yrityksiä aiempaa enemmän – myös sivutoimisen yrittäjyyden suosio kasvussa.

[https://www.yrittajat.fi/uutiset/uusia-yrityksia-aiempaa-enemman-myos-sivutoi-
misen-yrittajyyden-suosio-kasvussa/](https://www.yrittajat.fi/uutiset/uusia-yrityksia-aiempaa-enemman-myos-sivutoi-
misen-yrittajyyden-suosio-kasvussa/).

18.5.2022

Yrityksen-perustaminen. 2022. Kommandiittiyhtiön perustaminen.

<https://yrityksen-perustaminen.net/kommandiittiyhtio/>. 18.5.2022